

Србија памти своје хероје

ВИТЕЗОВИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНАЦА

Основна замисао НАТО-а за реализацију циљева агресије била је да се масовним ударима авијације и крстарећим ракетама за два до три дана онеспособи и разбије ВЈ и створе предуслови за следећи корак – остварење политичког циља. С почетком удара Алијансе из ваздушног простора, планирана је масовна побуна Албанаца у окриљу терористичке ОВК, као копнене снаге НАТО-а. Ако то добро одраде, обећана им је независна држава Косово.

У дугој историји Србије није се догодило да се већа сила устреми на малу државу и да при томе разлика у оружју буде у просеку за две технолошке генерације у корист западног војног савеза. Многа потоња сазнања указују да је агресија на СРЈ, то јест Србију, која је отпочела 24. марта 1999. године, дуго припремана. С једне стране САД су, предводећи блок зависних савезника, хтеле да примене одређена доктринарна решења и да стекну искуства за даље поковање света, а с друге да казне слободарску земљу која је одбила да се повинује диктату светског хегемона. Требало је упутити и поруку свим оним земљама и нацијама који би се дрзнули да се супротставе освајачима територија, али и људских душа. Била је то проба и за прокси ратовање какво се управо одвија у Украјини против Русије.

Претече агресије на Србију била су ангажовања НАТО-а у грађанском рату у Хрватској, нарочито у нападу на Републику Српску Крајину 1995. године, а онда и бесомучно бомбардовање Републике Српске (од 29. августа до 14. септембра 1995. године). Нажалост, НАТО је у тајним операцијама и бруталним агресијама укинуо витештво, опредељујући се за прљаве методе ратовања, жртвујући животе војника и цивила савезника или оних који „испраних мозгова“ ратују за интересе западног војног савеза.

Пијаца Меркале представља прекретницу у режирању ситуација како би се оправдало ратовање. У истом злочинском маниру је и тзв. случај „Тузланска капија“ када је масакрирано на десетине муслиманских цивила, како би се кривим прогласили Срби, који према налазима међународних експерата нису са артиљеријских положаја могли да погоде ту тачку у граду. Још у Првом светском рату наметнут је наратив о кривци српског народа за све што се тада догађало. Да није било Арчибалда Рајса, објективног Швајцарца, експерта за криминологију, тај наратив остао би за свагда.

Када је у Штабу НАТО-а, односно у Пентагону, донета одлука о отпочињању агресије на СРЈ (Србију) режиран је случај Рачак као непосредан повод. Наводни преговори у Рамбујеу и Паризу били су само фарса за народне масе, како би се веровало да је све предузето да до рата не дође.

Деветнаест најразвијенијих земаља света у чијим рукама је била најмоћнија здружена армада, кренуло је на малу земљу готово свим расположивим средствима у виду сведимензионалне агресије. Био је то асиметрични рат у којем је Војска Југославије показала да је достојан бранилац свога народа, војничке части и људског достојанства. Док је НА-

ТО имао скоро неограничене ресурсе, од људских, преко материјалних до огромне територије, нашој земљи готово све је било ограничено. Стога је рат и био асиметричан.

Куквички су напали циљеве у Србији ваздухопловима који су сипали бомбе са висине изнад 9.000 метара, плашећи се добро обучене, али недовољно опремљене противваздушне одбране Војске Србије. Као 1941. године у ваздушном простору су им се супротставили наши авиони, чији су радар три пута мањег домета и ракете исто толико пута мањег домета. Када наш пилот није могао на хоризонту да открије непријатељски авион, овај је већ на нишану имао циљ и лансирао ракету на наш ваздухоплов.

Наша ПВО располагала је ракетама недовољног домета и застареле технологије, али је имала добро обучене старешине, одлучне да испуне задатке, ризикујући животе. Изнад Буђановаца већ 27. марта оборен је у то време најсавременији готово невидљиви амерички авион Ф 117 А, пројектован да влада неколико наредних деценија. Оборила га је посада 3. дивизиона 250. ракетне бригаде. Према неким подацима погођена су још два апарата тог типа, који су успела да прелете нашу границу и да принудно слете на аеродроме у Загребу и Тузли. Мада је развој овог типа борбеног авиона коштао силне милијарде долара, а тај пројекат називан америчким сном (за освајање света), убрзо је стављен на „клоцне“, а даља производња обустављена. Да не заборавимо заслуге за то имају наши противавионци.

Изнад Фрушке Горе погођен је и стратегијски бомбардер Б-2 који је за извршење задатака полетао са америчких аеродрома. Срушио се с оне стране границе, у Спачванским шумама. Према сведочењу два хрватска грађанина, Американци су данима секли авион, односећи га у коадима на камионима у правцу Тузле. Хтели су да отклоне сваки траг, па су миноистраживачима на земљишту проналазили и отпале шрафове. Не зна се да ли ће икада Американци (НАТО) да објаве тачне податке о својим укупним и појединачним губицима, јер им то не иде у прилог.

Иако се у штабовима НАТО-а проигривао копнени напад, до тога није дошло јер су тамошњи оперативци добро знали шта их чека. Изненађење на стратегијском нивоу било је пребицавање 252. оклопне бригаде из Краљева на простор Косова и Метохије. Била је то операција за светске анале ратовања. У западном војном савезу за то су сазнали тек пошто су тенкови заузели своје борбене положаје. Пробе за копнену операцију били су напад на караулу „Кошаре“ и Битка за Паштрик, где је НАТО употребио тепих

бомбе, муницију са осиромашеним уранијумом и касетне бомбе. У јуришима шиптарско-терористичких снага учествовали су и специјалци западних армија. Неки од њих су само на постојећу униформу навукли мундире тзв. Ослободилачке војске Косова. Ако би ко од јуришника хтео да се повуче, добијао је метак у леђа...

Наше хероје су припадници ВЈ који су одолевали нападима на Кошарама и одлучно бранили Паштрик. Висококомрални, одлучни, обучени за најтежу борбу и отпорни на све недаће које су их снашле, зналачки су се бранили, не дозвољавајући непријатељима да продру у недра све те српске земље. Речју били су прави српски витезови.

Злочинци НАТО-а, како су борбе одмичале, све су бестијалније кидисали на цивилне циљеве. Погађали су болнице, школе, мостове, пруге, градске четврти, демонстрирајући силу и све више упадали у нечовечни муљ. Њихов топuz био је набијен нечовештвом.

Вештина ратовања наших снага и овога пута долазила је до изражаја. Само на простору Косова и Метохије било је распоређено око 140.000 наших војника и старешина. Снаге ВЈ до те мере су биле маскиране да непријатељски авиони нису могли да их открију. Командант Приштинског корпуса у рату генерал Владимир Лазаревић каже да су четири термина (борбене радње) који почињу словом „М“ биле одлучујуће у одбрани од агресије: мобилизација, морал, мобилност и маскирање.

Под удар оружја Алијансе стављено је ја је цела територија Југославије, сви њени људски и материјални потенцијали, културни и верски објекти и објекти инфраструктуре. Изведено је 2.300 напада с око 8.800 ватрених дејстава, при чему је лансирано око 415.000 пројектила различите врсте, с око 22.000 тона убојног терета. Захваљујући лажним циљевима, огромна количина убојних средстава експлодирала је у празно.

Одбрана не би била тако успешна да није постојало јединство војске и народа. Државни органи и привреда у ратним условима деловали су као прецизни швајцарски сат. То је пример који би требало следити и у миру. Србија данас значајно ојачала као војна сила. Није заборавила све злочине непријатеља, а све чини да стратегијом одвраћања предупреди сваку врсту агресије. Требало би још херојима одбране да обезбеди бољи статус и положај.

Звонимир ПЕШИЋ

Централни скуп поводом Дана сећања на страдале у НАТО агресији одржан у Сомбору

НЕ ДАМО СРБИЈУ

Говорећи о Србији данас, председник Вучић је рекао да је наша војска у односу на период од пре 10 година много снажнија и да ће то сви видети

Председник Републике и врховни командант Војске Србије Александар Вучић присуствовао је 24. марта централном комеморативном скупу поводом Дана сећања на страдале у НАТО агресији 1999. године на Тргу Светог Ђорђа у Сомбору.

Обележавању 24. годишњице од почетка агресије НАТО-а присуствовали су потпредседник Владе и министар одбране Милош Вучевић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић и чланови колегијума министра одбране и начелника Генералштаба.

Патријарх српски Порфирије служио је помен жртвама, а скупу који носи поруку „Опростићемо ако будемо могли, а заборавити само ако нас не буде било“, присуствовали су и председник Републике Српске Милорад Додик, председник Народне скупштине Владимир Орлић, председница Владе Републике Србије Ана Брнабић, министри у Влади Србије, представници верских заједница и многобројни грађани.

Председник Вучић рекао је да је пре 24 године умрло савремено међународно право и поручио да су тада силе покушале да сломају српски дух, али га, како је рекао, нису сломили и никада га неће сломити.

Двадесет четири године од када је почела агресија на СРЈ вечерас нас у Сомбору има после 24 године убедљиво највише, то говори нешто лоше и нешто добро. И управо због тога сам одлучио да вечерас не читам лепо срочене и припремљене говоре. Први пут када вам се

обраћам на овај важан дан, желим да говорим из срца и оно што мислим и да не дозволим да ме емоције у потпуности савладају и тиме нанесем неку штету нашем народу и нашој земљи - рекао је председник Вучић.

Он је истакао да је пре 24 године коначно умрло савремено међународно право и то, како је рекао, звучи као неважна бирократска реченица, али то је много више од тога.

Од тада више ништа што се у свету догађа не може да буде горе од онога што су учинили једној малој земљи која је била крива само, јер је желела да будемо свој на своје, слободна, слободарска и као таква није се допадала онима који су '89. и '99. створили нови поредак у коме се само они питају за све, а непослушни да буду кажњени - рекао је председник Републике.

Председник Вучић је казао да су они успели да разоре Совјетски Савез, наставили са Југославијом, а онда је, каже, дошла на ред „непослушна Србија која није хтела да прихвати диктате“.

Данас сам гледао насловне стране из тог времена из највећих светских часописа. Говорили су да је то сукоб варварства и цивилизације, до немушних објашњења у којима су говорили - ми се то боримо против оних који изазивају хуманитарну катастрофу, па су онда рекли - ми идемо да победимо, те Србе те варваре зато што тиме спречимо геноцид - рекао је председник Вучић.

Он је истакао да смо се ми углавном трудили да сакријемо њихову аргументацију.

- А да видимо шта је истинито. Кад говорите о геноциду мора да постоји намера да се уништи народ, верска група. Измислили су све. Како можете да спречавате покушаје геноцида? Или га је било или није. Нигде никада нико није рекао да га је било осим албанских послушника који мисле на томе да граде каријеру - истакао је председник Вучић.

Наводећи да је аргумент био да су спречавали хуманитарну катастрофу, председник Вучић је рекао да су они наоружавали побуњеничке групе у слободној земљи која ниједним педљем није крочила на територију друге земље.

- Када сте видели да за то не можете да добијете одобрење СБ УН онда сте рекли а због чега је нама потребан СБ УН, а шта ће нам право, а шта ће нам правда? Ми ћемо то сами, ми смо једини, сами на свету, скупиће се нас 19 великих, 19 најјачих, најмоћнијих и напашћемо ту једну малу слободну и слободарску Србију“, рекао је Вучић.

Како је рекао, кидали су нам делове територије, убили су 89 деце, 2.500 људи, не само цивила већ и полицајца и војника.

- Ко сте ви да нам убијате војнике и полицајце који су на својој територији и својој земљи? Ко вам је то право дао? - запитао је председник Републике Србије Александар Вучић.

Србија, нагласио је председник Вучић, не жели никакве сукобе, али да неће никада и никоме дати своју земљу.

- Моја порука вама је да - хоћемо мир, нећемо никакве сукобе, ни са НАТО, ни са било ким, али вам свима лепо кажемо - чуваћемо своју земљу. И када вам кажемо шта су црвене линије, онда немојте са тим да се играте и немојте даље да притискате, јер онда ћете добити одговор поносите, достојанствене и јуначке Србије, а наш одговор је - не дамо Србију и никада је никоме нећемо дати - поручио је председник Вучић.

Говорећи о Србији данас, председник Вучић је рекао да је наша војска у односу на период од пре 10 година много снажнија и да ће то сви видети 22. априла, на приказу способности. Како је рекао, много је Војска Србије снажнија данас и више нисмо онако мали и лак плен као 1999, али смо много мудрији и паметнији да и даље видимо колика би сила кренула на једну слободарску земљу, само да докажу да су били у праву.

- И зато то не смемо да допустимо, јер морамо да растемо, да се развијамо и чувамо мир - поручио је председник Вучић указујући да зато наша војска мора да буде одвраћајући фактор за све, да бисмо могли да сачувамо оно што је наше.

Председник Републике Српске Додик поручио је да се окупљамо на том месту - не да се сећамо, него да не заборавимо оно што се десило због, како је рекао, злотора који је наложио да се бомбардује Србија.

- Никада им нећемо, што се мене тиче, ни опростити ни заборавити, без обзира на поруке које нам наша светост шаље. Не можемо да им опростимо јер су били бездушни. Не можемо да им опростимо зато што су баш до краја ишли, не само да нас разоре и униште, већ да нас потцене и понизе. Ја не могу да им верујем и никада нећу моћи - поручио је Додик.

Он је додао да се окупљамо захваљују-

ћи председнику Србије Александру Вучићу, да се агресија не заборави и да се агресија назове правим именом, јер смо народ, како је рекао, народ који је од стране НАТО назван колатералном штетом.

- Наши људи и наша деца су гинули са траумама које смо могли да чујемо од породице која је изгубила оца, и много је таквих. И онда нам овде дођу и кажу да треба да заборавимо и да идемо даље, али они морају да схвате да српски народ чине једнако и живи и мртви, али и они који ће се родити и овде доћи", рекао је председник Републике Српске.

Патријарх српски Порфирије служио је помен жртвама, а обраћајући се окупљенима рекао је да се народ данас сабрао у Сомбору како би се помолио за пострадале у нечовечној и противправној агресији највеће војне силе у историји, у најнесразмернијем ратном сукобу, односу снага на бојном пољу, откако је света и века.

- У граду, на који је на данашњи дан 1999. у истим овим сатима пала прва бомба, када су почела прва разарања наше дивне и вољене отаџбине, природе, имовине и живота, убијен је Радован Медић, први Србин од више хиљада убијених и рањених. Опомињемо и себе и друге да је и нашем народу и читавом свету најпотребније од свега мир и међусобно разумевање и да места има за сваку живу душу под капом небеском и народ да организује себе како њему одговара" - навео је патријарх Порфирије.

Према његовим речима, 1999. године бомбама су разарани не само војни објекти, већ и фабрике, домови, школе, вртићи и изворишта воде из којих се напаја Сомбор и позвао је све да се помолу за неправедно пострадале од злочиначких пуцњева са неба, одакле су долазили „анђели“ нису носили мир, већ сејали смрт.

- Данас молимо за све невино пострадале наше сународнике. Бог нека душу прости њима и да им вечни покој - поручио је патријарх српски Порфирије.

Обраћајући се окупљенима, Маријана Паскаш, ћерка настрадаог заставника Радована Медића, прве жртве НАТО агресије, присетила се кобне ноћи, када је пре 24 године, обављајући своју дужност, настрадао њен отац.

- Хвала председнику Републике Србије и држави Србији што обележавамо овај дан и тако чувамо сећање на све очеве, браћу, мајке, ћерке и све нама драге људе који су изгубили живот током тих 78 дана бомбардовања. Хвала и што сте вечерас баш овде у Сомбору, граду у којем је живео и живот изгубио човек који је волео своју породицу, али и своју земљу, свој народ и слободу – рекла је Маријана Паскаш.

Сомбор је ове године изабран за град у коме одржава централни комеморативни скуп, јер су у њему пале прве бомбе и изубљени први људски животи. Наиме, једна од првих испалених крстарећих ракета на СРЈ погодила је 24. марта 1999. у 19.55 часова војни аеродром у Сомбору, напад на аеродром поновљен је још једном исте вечери и тада је погинуо заставник Радован Медић.

Трибина поводом агресије НАТО-а

ЗАБОРАВ ЈЕ НОВИ ЗЛОЧИН

У организацији војних пензионера Пожаревца и градске организације Социјалистичке партије тог града, 22. марта организована је трибина у Центру за културу града Пожаревца, поводом агресије НАТО пакта 1999. године. Тема је била: „Заборав је нови злочин – НАТО агресија 1999. године“!

Трибини је присуствовао велики број грађана, војника, чланова удружења војних пензионера, чланова Социјалистичке партије и гостију. Присутни су били и генерал у пензији др Божидар Форца, командант Гарнизона пуковник Душко Јовић, председник ГО Социјалистичке партије Србије др Срећко Босић, директорица Архива Пожаревац др Јасмина Николић и директорица Центра за културу Галина Перић.

Председник Удружења војних пензионера града Пожаревца мр Драгутин Страхинић је истакао: „Достојанственим отпором Војске Југославије, јединством народа и државног руководства, агресор, и поред непоредиве бројчане и техничке надмоћности, није успео у својим намерама. Војска Југославије, бранећи своју земљу, показала је херојско држање, за пример у нашој новијој историји!“

У даљем излагању Страхинић је споменио наше хероје са овог простора који су

погинули у НАТО агресији на нашу земљу: генерала Љубишу Величковића, потпуковника Зорана Петрушевског, водника Ненада Лукића, војника Предрага Игњатовића, војника Станоја Јовановића и још 14 хероја, као и потпоручника Предрага Леовца који је био питомац на Војној академији у Пожаревцу и погинуо је на Кошарама у херојској борби.

У првом делу програма хор Центра за културу је извео две нумере патриотских песама и рецитацију Наташе Илић „Пркосна песма“. У другом делу програма генерал у пензији професор доктор Божидар Форца је у свом излагању истакао: „У историји човечанства незабележен несразмеран однос снага у агресији НАТО пакта на нашу земљу. Ваздушна операција и копнена операција Стрела 1 и 2 на Косову и Метохији била је свеобухватна. Отпор Војске Југославије био је за пример у нашој најновијој историји“. Професор доктор Божидар Форца се у свом излагању осврнуо на данашњу ситуацију у свету и земљи.

У завршном делу скупа организатор Страхинић се захвалио генералу у пензији професору доктору Божидару Форци на свеобухватном излагању и подсећању на херојско држање Војске Југославије.

Мр Драгутин Страхинић

Обележавање Дана сећања

ПОШТА ПАЛИМА ЗА СЛОБОДУ

Представници државних органа, амбасадори пријатељских земаља, удружења и појединци положили су цвеће на Споменик деци жртвама агресије НАТО-а у Парку Ташмајдан и код Споменика жртвама агресије НАТО-а „Вечна ватра“, у Парку пријатељства на Новом Београду.

Државну делегацију Србије предводио је министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Никола Селаковић. У име Министарства унутрашњих послова венце је на оба споменика положио државни секретар др Данило Стевандић.

Пошту су одали и венце су положили и амбасадори пријатељских земаља: Белорусије Валериј Бриљов, Русије Федерације Александар Боцан Харченко, Боливарске Републике Венецуеле Димас Хесус Алваренда Гера, Кубе Леиде Ернесто Родригез Ернандез.

На Ташмајдану су у име Клуба генерала и адмирала Србије венце положили генерали у пензији Миломир Миладиновић и Радослав Шкорић и пуковник у пензији Драгомир Крстовић. На Споменик „Вечна ватра“ венце су положили генерали у пензији Миломир Миладиновић, Владимир Пејак и Вукајло Чађеновић.

На ушћу се великом броју присутних грађана и делегација обратио ранији председник Владе Републике Србије, а у време агресије потпредседник Савезне владе СРЈ Никола Шаиновић.

Крушевац

ОДАТА ПОШТА ПАЛИМА ЗА СЛОБОДУ

Поводом 24. марта – Дана сећања на почетак агресије НАТО-а на СРЈ 1999. године, на Спомен обележју палим јунацима 125. моторизоване бригаде, која је током сукоба на КиМ 1999. године, била у саставу Приштинског корпуса, положени су венци.

У име града Крушевца венци су положили заменик градоначелника Александар Јовановић и председник Скупштине Предраг Вукићевић.

Цеће су положили представници Војске Србије, Расинског управног округа, ветерана 125. моторизоване бригаде, Резервних војних старешине, СУБНОР-а, Ратних војних инвалида, представници ковид болнице, бројна удружења и чланови породица страдалих, а свештеник СПЦ одржао је и опело.

Делегација УВП Крушевца

Током 78 дана непрестаног бомбардовања, из Расинског округа погинуле су 52 особе, од којих 39 војних резервиста, активних војника и резервних полицајаца, као и једно цивилно лице, који су живот изгубили на простору Косова и Метохије. Две особе погинуле су приликом бомбардовања моста у Трстенику, а 10 цивила на Варваринском мосту 30. маја. Прве рушевине у Крушевцу, од ваздушних напада, догодиле су се на други дан Ускрса, у зору 12. априла, када је погођена Градска топлана и погон процесне опреме фабрике „14. октобар“. После тог напада, авиони НАТО-а на територији града Крушевца гађали су и мост преко Западне Мораве, код Јасике, стари мост преко Расине на улазу у Крушевац из правца Дедине, мост преко Јужне Мораве код Ђуниса, фабрику „Трајал“, стамбени део на Багдали. Више хиљада мушкараца из Крушевца, Александровца, Трстеника, Бруса, Варварина и Ћићевца било је ангажовано у ратним операцијама на простору Косова и Метохије, највише као војни резервисти крушевачке Седме пешадијске бригаде, која је на крају рата имала 22 погинула војника и неколико десетина рањених.

Подсећамо да је 125. моторизована бригада, током агресије, претрпела највеће губитке од свих ратних јединица: 98 погинулих и 350 рањених. Памтиће се њихово херојство од првог до последњег дана у одбрани границе у рејону карауле „Кошаре“.

Делегацију Удружења војних пензионера Крушевца, чинили су старешине, бивши припадници ове херојске бригаде: председник НО Ђурђе Радмановац, члан Градског одбора Титус Драгић и председник ГРОД Душан Самарџић.

На спомен обележје погинулим војницима из општине Брус венци су положили представници општине Брус, СУБНОР-а, Резервних војних старешина, повереник Удружења војних пензионера Крушевац за општину Брус Зоран Миловановић. Поводом бомбардовања НАТО-а 1999. године, говорили су професори Никола Збилгић и Мирослав Вучковић.

Мр Александар Симоновски

Комеморативне свечаности у Нишу

СЕЋАЊА НЕ БЛЕДЕ

Поводом 24. марта, дана почетка агресије НАТО-а и бомбардовања наше земље, у Нишу је организовано више скупова и манифестација. У великој сали Универзитета у Нишу 22. марта је организована трибина којој је присуствовао велики број грађана са три тематске целине, војни аспект агресије и наше борбе, правни аспект агресије и последице коришћења муниције са осиромашеним уранијумом. На трибини су говорили генерал-пуковник у пензији Владимир Лазаревић за војни аспект агресије, др Небојша Раичевић, професор међународног права на Правном факултету, за правни аспект агресије и генерал-мајор у пензији Слободан Петковић, у време агресије начелник Управе АБХО, за тему последице коришћења муниције са осиромашеним уранијумом.

У великој сали Народног позоришта у Нишу 23. марта организован је комеморативни скуп „Дани сећања – да се не заборави“, посвећен очувању сећања на жртве агресије НАТО-а 1999. године. Скупу су присуствовали командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симиновић са сарадницима, представници јединица гарнизона Ниш, градоначелница Ниша Драгана Сотировки са сарадницима, начелник Нишавског управног округа,

представници удружења која негују традиције ослободилачких ратова, као и велики број грађана, студента и ђака средњих и основних школа.

У касарни „Мија Станимировић.“ одржан је парастос и положени венци на Споменик палим жртвама агресије НАТО-а. Венци су положили командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симиновић са пуковником Драганом Антићем, командантом 3. бригаде и пуковником Дејаном Новаковићем, командантом Мешовите артиљеријске бригаде, затим председник општине „Црвени Крст, Мирослав Милутиновић са сарадницима, представници Удружења војних пензионера Зоран Јашовић и Ненад Петрић, представници других удружења која негују традиције ослободилачких ратова и чланови породица погинулих и преминулих.

Парастос је служен и положени венци на Споменик палим жртвама агресије НАТО-а у Нишу. Скупу су присуствовали градоначелница Ниша, начелник Нишавског управног округа, председници нишких општина, представници војске и полиције, Удружења војних пензионера града Ниша и других удружења која негују традиције ослободилачких ратова, чланови породица погинулих и преминулих, као и велики број грађана. **З. Ј.**

Апел за слободу генерала Павковића

МОЛИМО ПРАВДУ ЗА КОЛЕГУ

Пратимо редовно економску, па и политичку оцитуацију у земљи, али немамо могућности ни политичке снаге да утичемо на токове. Не замерамо ни Влади ни председнику што се на свој начин боре за бољу економију и разумевање „великих“ сила што нам послаше „Милосрдног анђела“ у име „хуманизма“ и на све начине покушавају да заврше започето отимање Косова и Метохије.

Брине нас што се не предузимају мера за повратак на слободу генерала Небојше Павковића и других наших старешина који су драстично и лицемерно осуђени само зато што су руководили одбраном од агресије НАТО-а.

Апелујемо за помоћ људима који су већ трећу деценију по казаматима „демократске“ Европе, неправедно оптужени. Небојша Павковић је много учинио за Србију, за своју војску. Могла би бар да се покрене иницијатива за потписе бораца и грађана за слободу свог друга, колеге и команданта, војсковође и човека.

На основу „дизања гласа“ за решавање овог неправедног чина моћника, надамо се да ће и Влада, поред тешке ситуације и незајахљивих аспирација Запада, паметном дипломатијом пронаћи начине да се ово реши.

Иницирање овог питања на страницама „Војног ветерана“ и у другим медијима дало би подотреке и јавном мњењу.

Верујемо да се заједничким снагама све може постићи и коначно решити у име правде и слободе свих људи на планети.

Градски одбор УВП Крагујевац

У Краљеву обележена годишњица агресије НАТО-а

СЕЋАЊЕ НА ЖРТВЕ

У Краљеву су 24. марта полагањем венаца и парастосом обележене 24 године од почетка НАТО бомбардовања СРЈ, код Споменика Краљевчанима погинулим у ратовима на простору бивше СФРЈ од 1991. до 1999. године. Споменик се налази испред Градске куће и на њему су уклесана имена 77 Краљевчана који су изгубили животе у ратовима од 1991. до 1999. године. Од овог броја 41 Краљевчанин је погинуо током агресије НАТО-а, а 36 на просторима бивше СФРЈ почетком деведесетих.

Венце су пре свих положили чланови породица и родбине погинулих, а затим представници града, Рашког округа, војске, полиције, ратних ветерана, организација које негују традиције ослободилачких ратова и других удружења, међу ко-

ност. Убиства великог броја Срба након доласка међународних снага никада нису расветљена, а за нападе и пљачке нико никада није одговарао. Признавање сампроглашене независности Косова је признато управо од тих земаља које су извршиле агресију и њихових савезника. На Србију се врши невиђен притисак да и сама призна независну државу Косово и тако се одрекне деле своје територије што је супротно међународном праву, али је у интересу западних моћника. Пред нама је време које ће показати како ће наше руководство решити проблем и задржати Косово и Метохију у границама Србије, што је једино праведно и могуће.

Због наших будућих поколења имамо обавезу да памтимо и на њих преносимо сећање на све што нам

јима и Градска организација УВПС Краљево.

Пре тога, комеморација је одржана и у касарни „Јован Курсула“ у Јарчујаку, где је Друга бригада КоВ одала почаст погинулим припадницима 252. окбр.

Територија Краљева и околине је од 78 дана трајања рата била бомбардована 54 дана кроз 172 ваздушна напада. Прва бомба је пала на аеродром Лађевци 24. марта око 20 часова. У току агресије убијено је 12 цивила, а повређено 105. Уништено је или оштећено више од 1.750 објеката.

Како су се западне земље понашале свима нам је познато. Албанци су се вратили, 250.000 Срба се повукло заједно са војском на територију уже Србије а преосталим Србима није обезбеђен мир и безбед-

се 1999. године и касније догађало. Праштање је у складу са православлем, али како праштати онима који су свесно чинили злочине и никада се јавно због тога нису извинили нити осетили кајање. Посебно је тешко да опросте они који су у агресији изгубили своје најмилије, децу, очеве, мајке, браће и сестре.

Сећања треба освежавати стално, кроз образовни систем, културу, уметност, научне скупове и друге активности, а не само одређених датума као што је овај.

На све ово је подсетио и заменик градоначелника града Краљева Вуксан Ракочевић у обраћању присутним грађанима, док су текстове прилагођене овом догађају читали глумци Краљевачког позоришта.

Јован Симић

Обележен дан војномедицинске академије

ПОВЕРЕЊЕ ЗАСНОВАНО НА РАДУ И ЗНАЊУ

Потпредседник Владе и министар одбране Милош Вучевић присуствовао је 2. марта свечаности поводом Дана Војномедицинске академије и 179 година њеног рада.

На почетку свог обраћања присутнима, министар Вучевић честитао је данашњим лауреатима награда и Дан ВМА свим њеним припадницима. Он је истакао да је биографија ВМА фасцинантна.

- Мудра одлука тадашњег кнеза Александра Карађорђевића. Многе европске државе у том тренутку нису имале овакву установу. Србија која се тада будила из готово петовековног ропства и борила поново за своју самосталност и сувереност препознала је да је за пун капацитет једне државе потребно да има овакву војну здравствену установу, рекао је министар Вучевић и поручио да то обавезује све садашње генерације, али ће обавезивати и будуће.

- Ако постоји нешто што је највреднији капитал ВМА то није ни ова фантастична зграда ни ова предивна локација, то јесте поверење које имате међу грађанима. То је нешто што не може нико да вам узме. И то је нешто што вас и те како обавезује да чувате, јер кад кажете ВМА сигуран сам да би огромна већина људи рекла да, пре свега, имају поверење. А поверење је засновано на великом раду, труду, знању, залагању и посвећености, нагласио је министар одбране.

Према његовим речима, као што за официре кажу да је част нешто највредније што носи тај узвишени позив, тако за ВМА можемо рећи да је највећи капитал поверење које има.

- И чувајте га. Не дозволите да га нико одузме, јер нико нема право. Хвала генералу Јевтићу, као дугогодишњем начелнику, што је споменуо да је било периода и када је ВМА била, нећу рећи, под знаком питања, али тражио се неки статусни положај. Мислим да данас нема више нико дилеме - Србији је потребна ВМА у пуном капацитету, да ради, да пружа најбољу здравствену услугу свим грађанима, поштујући своју структуру и да буде у најбољој мери конкурентна осталим здравственим установама, не супротстављена, него да има право да се такмичи у оној области која је најосетљивија за сваког од нас, за сваког грађанина, а то јесте питање здравља и здравства, нагласио је

министар одбране.

Он је истакао да су резултати које је ВМА остварила фантастични, да је нова ангио сала сјајна, као и то да ће зграда ВМА бити потпуно енергетски обновљена.

- Чувајте људе. Не вреди ни најбоља сала, ни најмодернија опрема, ако нема ко да ради. Људи су вам највећи ресурс. Због људи и имате поверење грађана, због свих оних генерација готово 180 година. Нека то буде нешто што ће вас водити обележавању великог јубилеја следећег марта, што мало која држава може да прикаже и покаже, поручио је министар Вучевић.

Обраћајући се присутнима, пуковник Вукосављевић говорио је о резултатима ВМА током претходне године и истакао да је то било време изазова „у пуном и сваком смислу те речи“.

Поводом Дана ВМА традиционално је проглашена најбоља организацијска јединица у претходној години. Титула је припала Клиници за анестезиологију и интензивну терапију ВМА, а заменику начелника Клинике потпуковнику др Зорану Вукићу признање је уручио министар одбране.

Медаљу која носи име великог српског хирурга др Владана Ђорђевића ВМА традиционално додељује из годинама уназад, а овогодишњи добитници престижног признања су бивши начелник ВМА генерал у пензији проф. др Миодраг Јевтић и редовни професор Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду и начелник Одељења Клинике за оториноларингологију и хирургију главе и врата Клиничког центра Војводине проф. др Рајко Јовић. Добитницима је медаље уручио начелник Групе хируршких клиника ВМА пуковник проф. др Бобан Ђорђевић.

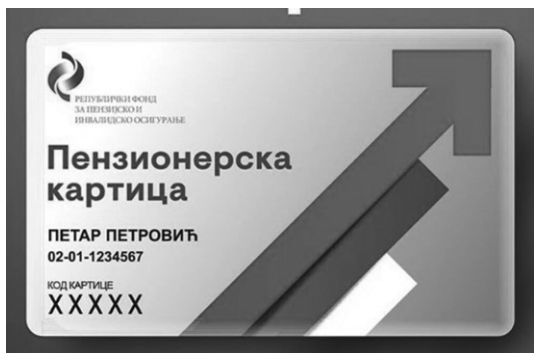
Генерал Јевтић обратио се присутнима у име награђених и честитајући празник истакло да је срећан што је ВМА „вреднована, цењена и поштована и у земљи и у иностранству и да коначно долази на место које јој припада“

Пензионерске картице

ПОБОЉШАЊЕ МАТЕРИЈАЛНОГ СТАТУСА

Поштовани корисници,
Обавештавамо вас да вам Републички фонд ПИО обезбеђује могућности добијања Пензионерских картица нове генерације, које ће осим доказивања статуса пензионера, што је омогућавала и претходна картица, бити коришћене за нове погодности и значајно ће утицати на побољшање материјалног статуса пензионера и корисника осталих права из пензијског и инвалидског осигурања.

У овај пројекат Фонда укључује се шира друштвена заједница, пре свега Влада Републике Србије, локалне самоуправе, друштвено одговорни привредни субјекти и предузетници који ће обезбедити посебне попусте пензионерима који при плаћању роба и услуга приложе Пензионерску картицу, као и јавна предузећа, привредна друштва и институције које ће да обезбеде могућност остваривања

бенефита по основу бодова. Бодове ће вам обрачунавати Фонд по свакој реализованој потрошњи за коју сте добили фискални рачун.

Сваки пензионер и корисник осталих права из ПИО који је заинтересован за издавање Пензионерске картице, поднеће захтев и добиће картицу.

Почев од 15. марта 2023. године, преко овог портала, као и у свим организационим јединицама Фонда, на једноставан начин моћи ћете да поднесете захтев за Пензионерску картицу.

Како бисмо израдили Пензионерске картице и на што бољи начин припремили мрежу друштвено одговорних правних лица и предузетника који ће обезбедити посебне попусте за вас, и предузели све активности којима се омогућују додатне погодности по основу добијених бодова, са применом пензионерских картица нове генерације почећемо од јесени. До тада ћемо вас благовременим и јасним информацијама припремити да на што ефикаснији начин искористите погодности које ће вам, сигурни смо, значајно побољшати материјални стандард.

Ваш Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Из Центра војномедицинских установа
Београд

ПРЕГЛЕДИ ЗА ПРОДУЖЕЊЕ ДОЗВОЛА

Из Управе Центра војномедицинских установа Београд добили смо званичну информацију да ће у тој војноздравственој установи почев од 3. априла војни пензионери моћи да обаве прегледе потребне за продужење возачке дозволе.

Дружење слушалаца ШНО

КАКО ОНО БЕШЕ

Другарство из школских клупа, показало се, има посебну драж, нарочито када је реч о састајању слушалаца највише школе у систему одбране Србије. Тако се дипломци 39. класе Школе националне одбране током године више пута састају са својим старешином контраадмиралом у пензији Бошком Антићем. Реч је о веома бројној генерацији јер је 1995. године школовање отпочело укупно 51 старешина, сврстаних у две групе, па се 39. класа ШНО убраја у бројније.

До сада су се окупљали у Ресторану Дома РВ и ПВО, а недавно је састанак заказан у ресторану Дома ВС у улици Браће Југовића. Сваког пута међусобно евоцирају успомене, међусобно се обавештавају о породичној ситуацији, али „претресу“ и опште, а и спортске теме. Окупљање је увек у другачијем саставу јер често не могу да дођу сви, а догоди се и по нека болест. Готово увек сниме и заједничку фотографију.

Додела станова на неодређено време

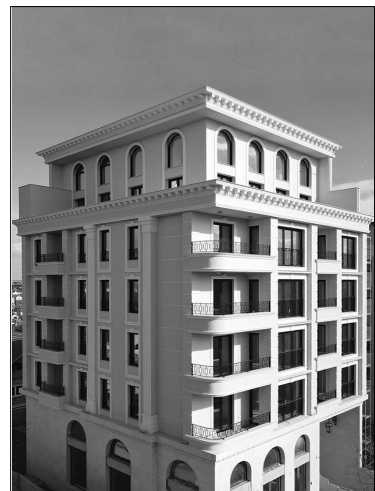
ШАНСА ЗА ШЕСНАЕСТ ПОРОДИЦА

Из Управе за традицију, стандард и ветеране добили смо обавештење о могућностима доделе станова у закуп на неодређено време са закупом од 18. априла 2023. године следеће садржине:

Сагласно одредби члана 36. Правилника о решавању стамбених потреба у Министарству одбране и Војсци Србије („Службени војни лист“, бр. 32/19, 32/20, 32/21 и 51/21, у даљем тексту Правилник), Управа за инфраструктуру Сектора за материјалне ресурсе, до 09.03.2023. године, доставила је Управи за традицију, стандард и ветеране, пријаве и преглед за расподелу 16 станова у закуп на неодређено време у гарнизонима, односно местима, наведеним у Прегледу пријављених станова за расподелу.

Право на доделу станова имају лица која остварују право на доделу стана у закуп, сагласно одредбама члана 2. Правилника.

У смислу члана 18. Правилника, лицу из члана 2. може се дати у закуп и стан мањи од стана који му

припада по одредбама члана 17. овог правилника, ако о томе да писану изјаву.

У смислу члана 19. Правилника, лицу из члана 2. став 2. и 3. даје се стан у закуп у било којем месту на територији Републике Србије ако о томе да писану изјаву.

Традиционални сусрет интендантских старешина

ИСПУНИЛИ ЗАДАТКЕ

Сваке године на дан отпочињања агресије НАТО-а на СРЈ окупљају се старешине интендантске службе, како би евоцирали успомене на дане када су били на најтежем испиту. Овога пута у ресторану Дома РВ и ПВО окупило се њих око 60.

Скуп је отворио пуковник у пензији Миле Богдановић, који је после агресије обављао дужност начелника Интендантске управе ВЈ. Он је изнео податак да је на крају агресије интендантска служба проглашена најуспешнијом у оквиру сектора позадине, што је значајан успех.

Окупљене старешине поздравио је генерал-потпуковник у пензији Борисав Ђурић, доајен међу интендантима, који је такође једно време био начелник Интендантске управе ВЈ. Обраћајући се млађим колегама Ђурић је рекао да су генерације интенданата које су сада у пензији испунили очекивања своје војске, беспрекорно обављајући своје дужности у најтежим условима. Успеси су заслуга добро организованог школовања кадра и праксе у којој су стицана драгоцене искуства. Позвао је присутне да се поново окупе средином септембра да обележе Дан интендантске службе.

З. П.

Новости из Црне Горе

ПЕНЗИЈЕ НЕ ПРАТЕ ИНФЛАЦИЈУ

У просторијама Удружења војних пензионера Црне Горе (УВП ЦГ) одржана је прва сједница Управног одбора (УО) Удружења у 2023. години. Сједници су поред чланова УО (Трајчевски, Ђ. Бајовић, Д. Павловић, П. Брајовић, Б. Рајачић, Д. Раичевић, М. Мартиновић, Р. Бајовић, Г. Томовић Р.) присуствовали и председник Скупштине УВП ЦГ Екрем Клепо, председник Надзорног одбора УВП ЦГ Динко Шимурина, председник СРД „Војни ветерани Црне Горе“ Комнен Бајчета.

Председник УО Жељко Вукић поздравио је присутне, а потом истакао да је из удружења на вјечни починак отишло 15 чланова. Тим поводом позвао је присутне да минутом ћутања одају пошту преминулим члановима.

У уводном дијелу посебно је истакнуто да је, нажалост, удружење и даље оптерећено нерјешеним проблемима из претходног периода, а тичу се рјешавања обештећења у усклађивању пензија из 2007/2008. године и нерјешеног стамбеног питања за велики број војних бескућника (око 260). На све ово није било одговарајућег одговора државних институција, а све се завршавало на обећањима. Нерјешавање проблема додатно су оптерећивале пандемија короне као и нестабилне политичке и економске прилике у земљи. Током сједнице, чланови УО покушали су да, цијенећи реалност, траже рјешења ових проблема, предлажући

коришћење свих расположивих законских могућности и демократских капацитета у борби за остваривање стечених права. Посебно је изражено незадовољство усклађивањем пензија које не прати инфлацију и раст цијена посебно у овом периоду иако је предвиђено усклађивање три пута годишње (јануар, мај и септембар), а посебно корисника војних пензија са најнижим примањима.

У дијелу усвајања планских докумената посебна пажња је усмјерена на коришћење одобрених термина за коришћење објеката за одмор и рекреацију у надлежности Фонда ПИО. Питање којем треба посветити посебну пажњу било је и пријем нових чланова како би се обезбиједио континуитет рада и дјеловања удружења. Једно од питања било је и припрема за обиљежавање 30-годишњице удружења којим поводом је предвиђено издавање Монографије удружења, а за чије штампање је неопходно обезбиједити потребна финансијска средства. На сједници је истакнуто да је потребно више пажње усмјерити на обилазак старих и болесних чланова, те пружање социјално-хуманитарне помоћи најугроженијима. Такође, донијет је закључак да је у циљу побољшања финансирања удружења неопходно аплицирати на конкурсима за невладине организације, а у складу са Статутом и постављеним циљевима и задацима.

Додела социјалне и хуманитарне помоћи у фебруару 2023. године

МАТЕРИЈАЛНИ ОСЛОНАЦ

На основу Правилника о социјалној и хуманитарној помоћи Удружења војних пензионера Србије, Извршни одбор је на седници одржаној 3. марта 2023. године, размотрио захтеве достављене у фебруару 2023. године и донео одлуке о додели једнократне социјалне и хуманитарне помоћи:

А) Материјално стање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 1. Правилника,
ОпОр Ниш СВ: 35.000,00 – по члану 10.813,92 динара;
ОпОр Ваљево ГД: 33.000,00 – по члану 12.127,79 динара;
ОпОр Земун ТЗ: 35.000,00 – по члану 12.827,95 динара;
ОпОр Земун МЗ: 33.000,00 – по члану 7.160,73 динара;
ОпОр Смеде. Паланка ЈР: 33.000,00 – по члану 14.191,12 динара;
ОпОр Нови Београд ПМ: 33.000,00 – по члану 17.160,73 динара;
ОпОр Крагујевац РЗ: 33.000,00 – по члану 18.768,33 динара;
ОпОр Суботица ВС: 35.000,00 – по члану 9.646,00 динара;
ОпОр Смедерево ТЈ: 33.000,00 – по члану 16.641,38 динара;
ОпОр Смедерево АЗ: 31.000,00 – по члану 10.650,00 динара;
ОпОр Крагујевац ЈС: 33.000,00 – по члану 18.500,00 динара;
ОпОр Краљево ПР: 40.000,00 – по члану 8.563,35 динара;
ОпОр Лесковац КД: 35.000,00 – по члану 16.033,40 динара;

Б) Здравствено збрињавање

На основу члана 5. а у вези са чланом 4. став 1. тачка 2. Правилника, без ограничења по издржаваном члану.
ОпОр Смеде. Паланка ШЧ: 20.000
ОпОр Ниш ДМ: 15.000
ОпОр Нови Сад ВЗ: 20.000
ОпОр Панчево ЂЈ: 10.000
ОпОр Панчево ВЛ: 10.000
ОпОр Крушевац МЗ: 40.000
ОпОр Бачка Топола РБ: 25.000

Новчана средства су уплаћена на текуће рачуне 7. марта 2023. године. Захтеви који буду достављени од 1. марта до 31. марта 2023. године, биће решавани почетком априла 2023. године. Захтеви, за доделу социјалне и хуманитарне помоћи, су сви решени који су достављени до 28. фебруара 2023. године.

Извршни одбор

У другом дијелу сједнице чланови УО посебно пажњу посветили су припреми за организацију будућих дружења и излета. Закључено је да члановима треба обезбиједити више услова и прилика за забаве, дружења, излете и спортско-рекреативне активности, како би се, бар на тренутке, превазишла суморна реалност

Ж. В.

Четврта седница ГО Скупштине УВПС

ВРЕМЕ АНАЛИЗА И СИНТЕЗА

После оцена везаних за финансијско пословање Удружења у протеклој години и представљених информација одржана је мала свечаност. Генерал-пуковнику у пензији Божидару Бабићу за изванредан вишегодишњи допринос развоју, унапређењу и афирмацији Удружења војних пензионера Србије уручена је официрска сабља.

У Хорској сали Дома Војске Србије 28. марта одржана је 4. седница Главног одбора Скупштине УВПС. На дневном реду је било разматрање и усвајање извештаја о финансијском пословању УВПС у 2022. години, затим упознавање са извештајем Надзорног одбора о финансијском пословању УВПС за 2022. годину, па анализе информација о формирању Геронтолошког центра у Београду и о стамбеном обезбеђењу. Донета је и одлука о додели признања, а под тачком развоја чланови Главног одбора су поставили неколико питања.

Седницом је руководио председник Љубомир Драгањац, а скупу су као позвани гости присуствовали генерали у пензији Божидар Бабић, Милорад Обрадовић и Миломир Миладиновић.

Образлажући извештај о материјално-финансијском пословању у 2022. години потпредседник Извршног одбора УВПС Слободан Пејовић рекао је да је тај период карактерисала веома нестабилна ситуација, јер су се цене мењале из месеца у месец. Није вршен ребаланс, тако да на појединим контима постоје извесна одступања која управо осликавају услове у којима се пословало. Утрошено је незнатно више средстава од приходованих, али је то „покривено“ захваљујући неутрошеним парам из претходне године.

Сви захтеви за помоћ позитивно решени

Неке податке о томе како је функционисала додела једнократне социјалне и хуманитарне помоћи изнео је члан Извршног одбора Остоја Поповић. У 2022. години, како је казао, достављено је 236 захтева и сви су позитивно решени. За те намене исплаћено је 6. 075.000 динара. Надзорни одбор је прегледао документацију и када је реч о овим расходима, није имао ниједну примедбу. Од почетка ове године право на социјалну и хуманитарну помоћ имају сви они војни пензионери који имају месечни приход до 22.225 динара по издржаваном члану домаћинства.

Председник надзорног одбора УВПС Миле Глумац на почетку обраћања лаконски је рекао да су чланови тог тела све што су утврдили у пословању организације то и написали. Напоменуо је да је прошла година била турбулентна због стања у привреди и настанка трошкова. Многи нису могли да се предвиде, па су одступања била објективна. Констатовао је да су правилно примењивани сви прописи који важе у Србији, а и интерни које је донело Удружење. Није било грешака и кршења прописа. Укупан биланс био је незнатно

негативан. Друга је година у којој је евидентиран минус у пословању. Да би се планирани задаци извршавали потребно је рационализовати потрошњу. По Статуту Главни одбор се само упознаје са извештајем надзорног одбора, а усваја га Скупштина УВПС.

Информацију о покретању поступка код надлежних органа за формирање Геронтолошког центра у Београду предочио је члан Извршног одбора Славољуб Сталетовић. Постављајући питање због чега је, поред постојећих државних и приватних центара потребно да се формира и војни, казао је да војнопензионерска популација све више стари, а то би требало учинити пре свега због чињенице да војни пензионер у просеку има више болести од цивилног. Разлог томе су тешки услови рада и

заштита. Познато је да је у актуелно време у здравству Србије за старије особе ангажовано око 30 одсто болничких капацитета. Надлежним органима у систему одбране предложено је да се Геронтолошки центар Карабурма формира под окриљем Фонда за СОВО.

Најава бољих стамбених дана

Невесела стамбена ситуација, како је констатовао председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић, почела је да се поправља. Наиме, недавно је Управа за традицију, стандард и ветеране обзанила поделу 15 неуређених и 16 станова за редовну поделу. Ето станова за поделу после отприлике две године. Удружење је одмах упутило општинским и градским организацијама УВПС обавештење у којем су наведене све чињенице важне за конкурисање. Истовремено Министарству одбране је предложено да се станови у Ужицу доделе за поделу групи у којој су разврстани пензионисани официри и подофицири.

Управи за традицију, стандард и ветеране упућен је и захтев за подацима о томе колико је нерешених молби војних пензионера и активних припадника система одбране. Такође су замољени да изнесу сазнања о томе колико се планира за поделу станова у 2023. години. Када о томе буду стигли тражени подаци, посредством општинских и градских организација, биће обавештени сви стамбени интересенти.

Члана Главног одбора Марка Неговановића занимало је да ли постоји могућност да се тачно утврди ко је од војних пензионера колико уплатио у стамбени фонд. Ако већ не могу да им се доделе станови, онда да им се барем у ревалоризованом обиму исплате средства која у уплатили у стамбени фонд. Такође се запитао у ком то закону пише да неко ко је за компјутером бржи у пријави посредством интернета, добије стан преко реда, када стално говоримо закон, закон, закон! Заложено се за утврђивање истине да ли су „брзи прсти“ законити и у складу са Уставом Србије.

Миро Радић, председник Општинске организације УВПС у Ваљеву рекао је на услове конкурса у којима пише да лица која не живе у Београду и Новом Саду не могу да конкуришу за стан. То је, како сматра, очигледан пример дискриминације. Колеге из других градова упутио је да споменице о учешћу у одбрани од агресивне

Сабља части и поноса:
Председник УВПС Љубомир Драгањац уручује сабљу генерал-пуковнику у пензији Божидару Бабићу

стресне ситуације које је тешко избећи у обављању сложених и специфичних задатака. Геронтолошки центар је насушна потреба старијих од 65 година. Навео је и резултате истраживања од пре неколико година. У анкети која је спроведена у шест општина главног града Србије, сваки четврти анкетирани војни пензионер се определио да настави живот у Геронтолошком центру. Њих 30 одсто оптерећено је великим здравственим проблемима. Статистика указује да су војни пензионери болеснији од стандардне популације. У комплексу ВМЦ „Карабурма“ постоји готово сва инфраструктура за прихват војних пензионера по оснивању геронтолошког центра. Практично на једном месту би се објединило њихово здравствено обезбеђење и друштвено одговорна социјална

1999. године војни пензионери треба да потраже у јединицама из којих су пензионисани или у јединицама које су правни следбеници.

Објашњавајући актуелну ситуацију, Миломир Миладиновић је подвукао да више не постоји Војностамбени фонд, односно да је то сада Фонд Владе Србије.

Више представника војних пензионера поставило је питање учешћа спортиста из редова војних пензионера на Олимпијади трећег доба у Врњачкој Бањи. Затражено је да се представници УВПС сусретну са челницима цивилних пензионера, како би се обезбедило учешће војних пензионера на тим спортским играма.

Недостатак простора за рад

Председник панчевачких војних пензионера Живан Марковић замолио је да се из Удружења чешће општинским и градским организацијама упућују листе чланова, како би благовремено могли да реагују. Неки одлазе, други умиру, а да се за то не зна у организацији. Догодило се да је један војни пензионер затражио социјалну и хуманитарну помоћ, а пре тога се исписао из Удружења.

Показало се да је један од највећих проблема УВПС недостатак простора за окупљање и рад. Радоје Томашевић који је на челу краљевачке организације Удружења наводи да је једна просторија у Дому ВС у том граду недовољна за активности тамошње организације. Када је пре неколико година био командант лађевачке јединице, у граду на Ибру зврјала су празна четири локала у надлежности Министарства одбране. И данас су ти исти локали празни, а војни пензионери немају где да се окупе и раде. Напомињући да здравствена заштита по многим питањима не одговара потребама војних пензионера, заложио се да се од Војномедицинске академије затражи да, као у ранијим временима, формира екипе за посету гарнизонима широм Србије, како би се ефикасније решавали нагомилани проблеми. Људи, на

пример, тешко долазе до конзилијарних мишљења. Било би добро, зарад лакше комуникације, предложио је, да се оснује фејсбук група војних пензионера. Сматра да се интензивирају активности на решавању учешћа општинских и градских организација у културним и спортским активностима. Као пример изнео је акцију из сопствене средине где су војни пензионери учествовали у сређивању спомен-комплекса, што је наишло на добар пријем у граду и имало одјек у локалним медијима. Од шаха, стоног тениса, пикада и многих других дисциплина могла би да се организују такмичења и учини занимљивијом свакодневица војних пензионера.

Нишки војни пензионери, како је казао Зоран Јашовић, председник Градског одбора УВП, имају проблема у поступку везаном за магнетну резонанцу. Једног дана пензионери одлазе у Београд на снимање, а онда за два-три дана треба да дођу на преузимање резултата, а Фонд за СОВО им не признаје путне трошкове. Проблем ће, вероватно, бити превазиђен ако санитетско возило које свакога дана из Ниша одлази у Београд буде преузимало резултате и доносило их у нишку Војну болницу. Заложио се и за ангажовање војних лекара који су отишли у пензију јер Војној болници недостаје потребан кадар.

Од Удружења је затражено, ради лакше и брже међусобне комуникације, да пошаље општинским и градским одборима телефонски именик са бројевима свих организација.

На седници је донета и одлука о додели признања УВПС.

Сабља части и поноса

На крају седнице приређена је и скромна свечаност на којој је војничка сабља уручена доскорашњем Члану Главног одбора генерал-пуковнику у пензији Божида-ру Бабићу.

Председник УВПС Љубомир Драгањац бираним речима говорио је о делу генерала Бабића, подвукавши да је он недавно

одлучио да се повуче са свих руководећих дужности (председник Општинског одбора УВПС Нови Београд и члан Главног одбора Скупштине УВПС).

Прошао је много тога. Био члан Управног одбора Фонда за СОВО, где су се доносиле значајне одлуке за војне пензионере. Својим деловањем био је увек на страни војних пензионера. И када је био у мањини, није посустајао. Био је и у Надзорном одбору Фонда за СОВО. Доживео је да су одлуком ранијег министра сви војни пензионери искључени са функција у Фонду за СОВО. Када је било најтеже, прихватио је да буде на челу највеће организације у УВПС. Захваљујући њему новобеоградска организација је ојачала и израсла у једну од најбољих у Србији. Бабић је племенит човек. Сви смо се дивили његовој одлуци да буде максимално уз војне пензионере. Дозволите, да генералу Бабићу као знак признања уручим официрску сабљу. Господине генерале, изволите. Хвала вам за све што сте учинили за војне пензионере. Нека вас овај симбол часне професије подсећа на време проведено у УВПС, рекао је Драгањац.

Узвраћајући на речи генерала Драгањаца, Бабић је, између осталог казао:

„Мислио сам да сам, а јесам, само редовни члан Удружења и ништа друго. Све функције сам доживљавао као задужење из потребе, да се учини нешто више за наше Удружење. Ово признање ћу чувати у срцу докле год будем жив. Официрску сабљу добију људи на школовању. Добијали су их да им буде успешна каријера и да постану добри стручњаци. Завршио сам професионалну каријеру, а када сам био на школовању сабље нису додељиване. Ово је за мене симболички и животно највреднији поклон. Хвала председнику који се здрушно залагао за то, навео је Бабић.

Чланови Главног одбора и гости су после свечаности позирали за заједнички снимак новинару „Војног ветерана“. У ресторани Дома ВС настављено је дружење уз присећања на дане активне службе и активности Удружења.

З. Пешић

Са осме седнице Општинског одбора УВП Нови Београд

РАСМАТРАНЕ ГОРУЋЕ ЖИВОТНЕ ТЕМЕ

Седница Општинског одбора нај-многљудније организације у УВПС одржана је 15. марта. Скупом је председавао заступник председника Општинске организације УВП Нови Београд Симеон Туманов. У раду седнице активно су учествовали председник Удружења Љубомир Драгањац и члан Извршног одбора ГО УВПС Остоја Поповић.

Тежиште у раду била је припрема седнице годишње Скупштине која ће бити одржана 20. априла. С тим у вези поднет је осврт на ток и резултате одржаних годишњих седница скупштина месних организација, разговарало се о реализацији одлуке Општинског одбора о расписивању допунских избора, усвојене су листе кандидата за избор председника и потпредседника, а и предлог кандидата за члана Главног одбора Удружења.

У уводном излагању заступник председника Симеон Туманов је изнео да су у складу са одлуком на седмој седници Општинског одбора, све месне организације од краја јануара до почетка марта одржале седнице годишњих скупштина. Ти скупови су биле добро припремљени уз учешће већег броја чланова. Неке месне организације изабрале су раније кооптиране чланове месних одбора.

Основне поруке и захтеви са одржаних седница скупштина месних организација како је речено биће основа за даљи рад Општинске организације.

Инсистира се на очувању јединства деловања Удружења у решавању војнопензионерских проблема. То је и основна порука. Један од чланова је рекао: „Не може нико да нам укине Удружење“. Друга веома значајна порука и захтев је да Општинска организација истраје у реализацији планираних задатака и правцима деловања које је Скупштина Удружења утврдила на седници од 10. јула 2022. године.

Наглашено је да планови рада месних организација буду реални, а не спискови лепих жеља које се не могу реализовати. Посебно се апострофира закључак да се не одустане од враћања корисника војних пензија у систем одбране земље, то јест у Фонд за СОВО.

Инсистира се на томе да „Војни ветеран“ треба да опстане, како је наведено на седници Скупштине МОР Божанијски блокови-2“. Проблему информисања треба посветити посебну пажњу и да оно буде правовремено, квалитетно и тачно.

Решен проблем простора за састанке

Констатовано је да су расправе о стабленом обезбеђењу и здравственом збрињавању биле квалитетне, са конкретним предлозима и писаним дискусијама.

На седницама скупштинама усвојени су планови рада месних организација за 2023. годину. Са одржаних седница скупштина месних организација достављени су записници Општинском одбору, из којих се може закључити да су расправе на њима биле садржајне са мноштвом предлога како даље организовано деловати.

Организација седнице могла би да послужи као нека врста еталона за друге општинске и градске одборе, пре свега због добре припреме, доследног вођења и зналачког формулисања конкретних одлука. За предстојећу седницу Скупштине за избор на функцију председника Општинског одбора предложен је Симеон Туманов, за потпредседника тог тела др Коста Новаковић, а за члана Главног одбора УВПС Мирчета Јокановић.

Седници је председавао Симеон Туманов

читати да су расправе на њима биле садржајне са мноштвом предлога како даље организовано деловати.

Све месне организације су спровеле одлуку о расписивању допунских избора и једногласно предložили кандидате за избор председника и потпредседника Општинске организације. Сачињен је преглед најугроженијих чланова животне доби са 90 и више година, чија је пензија мања од 45.000 динара. Имах их 23. Обавеза је да се тим члановима помогне.

Подржана је потреба да се са социјално-хуманитарном помоћи настави и да се већа брига посвети материјалном положају корисника војних пензија (супруге преминулих чланова, које су постале чланови).

Питање враћања умањених пензија биће и даље у жижи активности Општинске организације и Главног одбора Удружења. Ово питање је решено одлуком Европског суда за људска права у Стразбуру.

Проблем простора за окупљање војних пензионера решено је у сарадњи са општином Нови Београд. Свака месна организација убудуће ће имати на располагању простор одговарајуће Месне заједнице два пута месечно по два сата. Састанци одбора месних организација ће се одржавати после сваке седнице Општинског одбора.

Љубомир Драгањац, председник

Удружења рекао је да му присуство седнице Општинског одбора приликом велико задовољство. Оценио да је седница била веома добро припремљена и да је одлично текла. Расправљана су животна питања, а пре свега она која се тичу начина усклађивања пензија са платама активних припадника Војске Србије. Пензије су пале и сада су на нивоу од 60 одсто у односу на плате. По свему судећи тренд ће се наставити и биће све неповољнији по војне пензионере. У решавању тог проблема, без обзира на неке одговоре које су добијени од надлежних органа, неће се стати. У даљем раду Удружења на томе ће се нарочито инсистирати. Председник УВПС је подвукао да ће се ускоро затражити пријем код председника државе. Није задовољан, како је рекао, подршком активног састава.

Председник је констатовоао да треба да будемо поносни на пружању социјалне и хуманитарне помоћи члановима. Закључио да је Општинска организација добро радила, да је најстабилнија и добро организована. Захвалио је генералу Бабићу за допринос који је дао раду Општинске организације и Удружењу у целини.

Члан ГЛОД Удружења Коста Новаковић је казао да се слаже са изнетим оценама заступника председника о квалитету одржаних седница скупшти-

На седници су разматрана за војне пензионере најважнија питања

на месних организација које су биле добро организоване и њиховом раду је учествовало више од 100 чланова. Осврнуо се и на проблем информисања чланова ОпОр и Удружења у целини, рекавши да је то питање било доминантно на свим седницама годишњих скупштина месних организација и да оно мора бити део посебне пажње. Главни одбор трба томе да посвети посебну пажњу. Заложиио се да све информације у Удружењу морају бити тачне, правремене и добро одмерене, како би крајњи корисници могли бити упознати са проблемима рада Удружења и начином како се они решавају. Нагласио је потребу да се општинским организацијама достављају изворне информације и да се редовно објављују у „Војном ветерану“, као посебан део или у неком другом облику, као прилог.

Новаковић је навео је да је „Војни ветеран“ у техничком и графичком смислу добро осмишљено гласило и да га и даље треба задржати, а његов садржај прилагодити потребама да се преко њега чланови Удружења информисају на квалитетан начин.

Од свих најтежи стамбени проблеми

На почетку излагања Зоран Марковић, председник МОр „Париске комуне“ поставио је питање како да се пензијско и инвалидско осигурање врати у систем одбране. Нагласио је да је то суштинско питање опстанка војнопензионерске популације. Угрожен је материјални положај породица војних пензионера, који ће бити доведени на, како је навео, руб опстанка. Навео је проблем дугог чекања на доношење подзаконских аката о правима бораца о чему би Удружење код надлежних органа државе требало посебно да инсистира. Предложио је да се „Војни ветеран“ појединим члановима доставља у електронском облику, чиме би се значајно повећао број добро информисаних.

Председник МОр „Бежанијски блокови-1“ Мирчета Јокановић казао је да и Удружење бораца Србије инсистира да се подзаконска акта што пре донесу и да се на томе ујурбано ради. Изнео је проблем нерешених стамбених питања код једног броја војних пензионера око тзв. власничке структуре откупљених станова, о чему би и Главни одбор требао да то има у виду како би се тим људима помогло.

Милан Калчић, председник МОр „Бежанијска коса“ наглашено је говорио о проблему учлањивања у УВПС, са предлогом да се то горуће питање за будућност опстанка Удружења решава и уз помоћ надлежних органа Министарства одбране. Заложиио се да се на ВМА редослед пацијената за прегледе утврђује по приоритетима болести. Писане предлоге о томе требало би узети у разматрање на разговорима са Управом за војно здравство.

Душан Стојковић, потпредседник МОр „Бежанијска коса“ осврнуо се на проблем решавања стамбених проблема војних пензионера. Инсистирао је да се изворни захтеви који су достављени Извршном одбору ГП УВПС у форми писаних информација сагледају и да се код надлежних органа захтева да се то питање правично решава у корист војних пензионера.

Давор Штркаљ, председник МОр „Стари аеродром“, изнео је предлог о одржавању корисних предавања или трибине из области актуелних проблема у друштву. Рекао је да би то било корисно за окупљање војних пензионера и редовно информисање.

Члан Извршног одбора ГлОд Удружења Остоја Поповић нагласио је проблем учлањивања, изnoseћи да је то горуће питање за Удружење у целини. Током фебруара примљено је само седам нових чланова, а природним путем из Удружења је отишло 107 чланова. Узроци за то су вишеструки, а стални задатак Удружења је борба за нове чланове. Навео је да социјално-хуманитарна помоћ у Удружењу до-

бро функционише и да се додела беспрекорно поштује. Информисао је чланове Одбора о поступку пријављивања за Пензионерску картицу, које је почело тог дана.

Главни и одговорни уредник „Војног ветерана“ Звонимир Пешић навео је да се уређивању тог гласила приступа веома одговорно. Бирају се теме из живота и рада Удружења, али и неки други садржаји из живота и рада припадника Војске Србије. Навео је проблем недовољно бројне дописничке мреже и замолио да се поједини чланови склони писаној речи огласе на страницама „Војног ветерана“. Сагласио се са предлозима да се у у гласилу војних пензионера могу објављивати сервисне и друге информације, наводећи пример да ће у новом броју бити објављен текст о пријављивању чланова Удружења за Пензионерску картицу.

На предлог да се лист преименује у „Војни пензионер“ рекао је да је гласило са насловом и изгледом заштитно добро којеј треба чувати.

Подржана кадровска решења

Заступник председника је закључио расправу и предложио закључак:

Општински одбор прихвата оцену да су седнице скупштина месних организација биле припремљене и да је у расправама активно учествовао довољан број чланова. Створени су услови да се месни одбори редовно састају и спроводе своје планове рада. У складу са Статутом Удружења недостајући број чланова месних одбора редовно допуњавати кооптирањем нових чланова, и на редовним годишњим седницама скупштина потврдити њихов избор. План рада Општинског одбора за 2023. годину допунити оправданим захтевима месних организација да се они и преко изабраних органа у Удружењу реализују на организован начин. Обавеза је свих чланова Општинске организације да се очува јединство Удружења.

Гласањем је усвојен предлог месних организација на одржаним годишњим седницама њихових скупштина да се предложи за председника Симеон Туманов, за потпредседника Коста Новаковић и за члана Главног одбора Удружења Мирчета Јокановић.

Усвојен је и предлог да се организација новобеоградских војних пензионера свом доскорашњем председнику Божидару Бабићу захвали пригодним поклоном.

На седници су подељени обрасци председницима месних организација за прикупљање података о члановима који желе да право на Пензионерску картицу остваре електронским путем.

У Општинској организацији учињен је напор да се повећа број претплатника на „Војни ветеран“, у чему су председници месних организација „Бежанијска коса“, „Газела“ и „Дунавски кеј“ дали велики допринос и испунили план. Обавезују се председници месних одбора да дистрибуција „Ветерана“ до претплатника буде редовна.

З. П.

Агресија НАТО-а са дистанце од 24 године

ТОПУЗ ПРЕПУН НЕЧОВЕШТВА

Ставови из Брисела, Охрида, Вашингтона и других дестинација, опомињу нас да се агресија на Србију наставља другим средствима али са истим циљем – да се цео српски српски народ на Балкану обесправи и понизи, да се трајно удаљи од традиционалних пријатеља и њихове подршке и да се одрекне свог државног права на покрајину Косово и Метохију.

ПИШЕ: ЗВОНИМИР ПЕШИЋ

Један документарни филм о агресији НАТО-а на СРЈ (Србију) насловљен је синтагмом „Миленијумска грешка“. И ту мисао код здраворазумних као да застаје. Заправо, ако би се наслов анализирао из више угла, недвосмислено би се дошло до истине која се, нажалост, понавља и у сукобу Русије и Украјине. Није било ратова на простору Европе, а да нисмо, не својом вољом, били учесници. У свим тим сукобима наши преци били су на великим искушењима, али се својом одлучношћу, вештином, храброшћу и јунаштвом нису обрुकали.

„После агресије НАТО-а на нашу земљу 1999. године, говорили смо да нам је стало до истине о мотивима агресора, а били смо свесни да када сазнамо праву истину, она неће имати велики значај. Какви су међународни односи данас, није искључено да у будућности постане истина то да смо криви што смо се бранили од агресије“, каже председник Скупштине Клуба генерала и адмирала Србије генерал-потпуковник Миломир Миладиновић.

УГРОЖАВАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ

Генерал изражава забринутост због актуелних дешавања у свету и њиховог утицај на безбедносне изазове у односу на Србију, јер се тешка међународна ситуација директно одражава и на безбедност наше земље.

„Ситуација у Украјини се перфидно користи за решавање односа унутар Србије. Наша земља се условљава ‚резолуцијама‘, ултиматумима и другим притисцима, како би такзвану државу Косово легализовали у међународним односима. На тај начин покушавају да неостварене ратне циљеве реше претњама, условљавањима и уценама. Ратни циљеви су им били: рушење државног уређења, распарчавање СР Југославије, уништење наше војске... Ниједан нису остварили... Мислили смо да је Кумановским споразумом и Резолуцијом СБ УН број 1244 агресија завршена, а то је судећи по понашању светских моћника била фарса, јер по њиховом признању уговоре потписују да би се припремили за још већа уцењивања или да припреме нову подвалу, па агресија на нашу земљу траје и данас применом других средстава... Саветују нас да се одрекнемо прошлости и да не живимо величајући хероје, да гледамо у будућност, јер се и они тобоже одричу прошлости, али њихова прошлост су поробљавање, убиства, насилно одузимање и искоришћавање туђих територија, ратови и колонијализам, а наша је увек била борба за слободу која нас је само у 20. веку коштала више од три милиона живота.“, наглашава генерал Миладиновић.

Никола Шаиновић, у време агресије потпредседник Владе СРЈ, наводи да су га 1990. и 1991. године људи питали зашто

Учесници Округлог стола

падне силе, с којима смо у два светска рата били савезници, одједном више нису на нашој страни.

РАТ ПРОТИВ РУСИЈЕ

„У то време смо говорили да смо били савезници јер се водио рат против Немачке, а да је од тада на сцени рат против Русије. Многи нам нису веровали. Разговарали са совјетским руководством. Наводили смо да ће распад СССР и ваљак који иде са Запада на исток, прећи преко наших глава и то по истом принципу како је данас Запад дошао до руске границе. Тада су смислили ‚оружје‘ великог калибра. Зове се мировни споразум. Ратујете, па склопите споразум, а онда га намерно прекршите. За Крајину је споразум важио док га нису погазили. Мински је био на снази док га нису погазили. И тако редом. До гажење Резолуција СБ 1244 дошло је већ сутрадан по усвајању. Преговори око Кумановског споразума трајали су четири дана и четири ноћи. Зашто? Зато што је НАТО тражио да се повучемо тачно одређеног дана, а они ће већ касније доћи. Ми смо им поручили да ако одемо и оставимо простор ОБВ за злочине и покољ, настаје безбедносни вакуум. Оптуживали су нас да смо некооперативни. Били смо одлучни да се излазак наших трупа и улазак догађају истовремено. Да преузму територију. Тако је и било: преузимали су зону по зону.

Нама је пред рат 1999. године дошла на Космет угледна америчка сенаторка и разговарала са Зораном Анђелковићем. Почео је да јој чита жртве Срба у последњих десет дана. Она га је прекинула и рекла да не треба даље да чита. Он ју је питао: А шта Ви не верујете да је ово истина. Не, не сумњам. Ви сматрате ОБВ терористичком организацијом, а ми их сматрамо борцима за слободу... Лидери тих ‚бораца за слободу‘ су данас у Хагу. Суди им се за злочине почињене од 1998. године. Све је могуће.

Ми морамо да се одбранимо. Да се чврсто држимо својих принципа. Зашто Милошевић није трговао? Велика сила то не тр-

пи, она тражи конкретно. Ако си кооперативан, па даш нешто конкретно, они траже ново. Ако испуниш три захтева, они поново траже нове.

Чим је под крај рата дошао Виктор Черномирдин и постало јасно шта нам се спрема, одјурио сам на Космет да кажем официрима у Команди приштинског корпуса да следи могуће повлачење. То је био драматичан тренутак. Значи, војник који није изгубио битку на фронту, треба да се повуче у интересу државе... Могли смо да бранимо границу Косова и Метохије, али нисмо могли Крагујевац Ниш, Београд...

Поводом 50-годишњице савеза у то време је заседао Савет НАТО-а у формату шефова држава. Рат траје. На столу су имали два предлога. Један је био копнена интервенција са 200.000 војника. Други је био кратак: Овај скуп овлашћује команду НАТО-а да заврши рат“, нагласио је Шаиновић.

Три четвртине страдалих током агресије НАТО-а су цивили међу којима је 89 деце, од мале Милице Ракић, из Батајнице до средњошколке Сање Миленковић, из Варварина, српске шампионке у математици. Колико је жртава закателих последица коришћења оружја са осиромашеним уранијумом, хемијских токсичких средстава и некссплодираних касетних бомби, тешко да ће мо икада прецизно утврдити.

РАЊЕНА СРБИЈА

„Србија се још увек није опоравила – ни духовно од бола и неправде, ни материјално. У самом језгру Београда и даље пролазимо поред разорених здања чије нас зјапље руине подсећају на дела наших партнера. Хвалимо њихове донације, још увек не постављамо најављиване па заборављене захтеве за ратну штету. Колико је то израз тежње да будемо конструктивни, реални и поштовани, тешко је рећи. Можда би било добро да се рушевине здања Генералштаба и МУП-а Србије прогласе и заштите као споменици културе, не само зато што то захтева мање средстава, него зато што би

то вероватно имало више смисла него реконструкција или изградња нових здања“, вели Живадин Јовановић, председник Београдског форума за свет равноправних и бивши министар спољних послова СРЈ и наставља:

„Био је то злочин против мира и човечности, против земље која није представљала никакву опасност ни за кога, најмање за НАТО, или њене чланице. Није пуко понављање истине када и данас кажемо да је агресија НАТО-а извршена кршењем основних принципа међународних односа, Повеље УН, Завршног документа ОЕБС из Хелсинкија и Париске Повеље; када кажемо, да је НАТО, пет и по деценија после краја Другог светског рата, вратио рат на европско тле; да су бомбе и крстареће ракете убијале грађане Србије али да су биле намењене и другима; да су истовремено разарале европску и светску архитектуру безбедности и сарадње; да је то, у суштини, био рат против Европе у коме је и сама Европа учествовала; да је то био преседан за освајачке ратове и преврате у оквиру прокламоване стратегије ширења на Исток и тзв. демократизације; да је НАТО агресијом на Србију и Црну Гору (СРЈ) своју јубиларну 50. годишњицу обележио преласком из одбрамбеног и регионалног у освајачки савез глобалних хегемонистичких циљева.

ПРАВИ ЦИЉЕВИ

Ставови из Брисела, Охрида, Вашингтона и других дестинација, опомињу нас да се агресија на Србију наставља другим средствима али са истим циљем – да се цео српски српски народ на Балкану обесправи и понизи, да се трајно удаљи од традиционалних пријатеља и њихове подршке и да се одрекне свог државног права на покрајину Косово и Метохију. Протекло време и савремена дешавања недвосмислено потврђују да је прави циљ агресије био – отимање Косова и Метохије од Србије, збацивање председника Слободана Милошевића и претварање Балкана, у одскочну базу за поход на Исток.

Уверен сам да је, с обзиром на сва досадашња искуства и трендове дубоких промена у глобалним односима, најбољи пут за Србију је реafirмисање независне, неутралне и уравнотежене спољне политике, чување и учвршћивање односа са традиционалним пријатељима и савезницима и отвореност за равноправне односе и сарадњу са свим земљама и интеграцијама које прихватају Србију као равноправног парт-

ТРАДИЦИОНАЛНИ ОКРУГЛИ СТО

У Свечаној сали Дома ВС у Београду 23. марта одржан је Округли сто под називом „Агресија НАТО – 24 године после“, који су организовали Београдски форум за свет равноправних, Клуб генерала и адмирала Србије, СУБНОР Србије и Друштво српских домаћина. Том приликом говорили су: генерал Миломир Миладиновић, председник Клуба генерала и адмирала Србије; Никола Шаиновић, потпредседник Савезне владе СРЈ у време агресије НАТО-а; Живадин Јовановић, председник Београдског форума за свет равноправних; проф. др Миладин Шеварлић, председник Извршног одбора Друштва српских домаћина; др Момчило Вуксановић, председник Српског националног савета Црне Горе; Млађен Цицовић, шеф Представништа Републике Српске у Србији и Новак Бјелић, генерални директор комбината „Трелча“ у последњој декади XX века.

нера. Праведно, и одрживо решење статуса за покрајину Косово и Метохију могуће је само уз доследну примену Устава Србије, основних принципа међународног права и Резолуције СБ УН 1244 која је трајна и неотклонива правна обавеза. Једино такво решење може бити у интересу трајног мира, безбедности и сарадње. Сваки други силом, претњама и уценама наметнути статус, без обзира на форму, не може се претворити у право или компромис, нити може постати прилог миру. Напротив“, подвукао је Живадин Јовановић.

Осврћући се на агресију НАТО-а на СРЈ др Момчило Вуксановић, председник Српског националног савета Црне Горе је између осталог рекао:

„Сву несрећу коју је тада доживљавала Србија доживјели смо и ми у Црној Гори, додуше у мањем обиму и када се тиче разарања и када се тиче жртава, али никада не можемо заборавити трагично страдање дјецу и грађане Мурина у агресији НАТО-а и прву жртву злочина на простору СРЈ - војника на одслужењу војног рока у Даниловграду, Сашу Стајића.

Након недемократског и силецијског издвајања Црне Горе из заједничке државе са Србијом уз помоћ држава НАТО и промотора тог савеза Црна Гора је мимо исказане воље већине грађана једностраном одлуком прикључена Северноатлантском савезу. Грађани, а посебно српски народ у Црној Гори, оштро су се супротстављали приступању Црне Горе овом агресивном војном савезу.

ПРОТИВ ИНТЕРЕСА СРБА

Уласком у НАТО Црна Гора је у потпуности изгубила своју самосталност. Ниједна важна одлука у Црној Гори од њеног осамостаљивања није донесена у складу са демократским принципима и сагласно вољи, не само већинског православног народа него и свих грађана. Наводно, вођени обавезама према кандидатури за чланство у Европској унији готово све најважније одлуке доносе се увјек и апсолутно против интереса српског народа. То потврђују државне одлуке о признавању лажне државе Косова, учлањење у НАТО, увођење санкција

Русији и низ одлука и гласања у међународним организацијама, које су производиле озбиљну међунационалну подијељеност, а она је и даље присутна“, нагласио је Вуксановић.

Млађен Цицовић, шеф Представништа Републике Српске у Србији наводи да дан сећања на бестијално бомбардовање Србије, бомбама са осиромашеним уранијумом, од стране Америке и њених сателита из Европске уније, сабраних у НАТО, истовремено је и дан који Србе из Републике Српске подсећа на исто такве бомбе, под којим су бранили и одбранили своју Републику Српску.

„Страшна разарања Србије, цивилне и војне жртве, па неизлечиве болести код оних које су бомбе промашиле, али их је и у Српској, и у Србији погодио осиромашени уранијум па умиру полако и болно, једна су страна страшне мржње и монструозног рата колективног Запада против Срба, што се никад и никако не може опростити, а друга страна је печат срама на свим земљама Европске уније чији су војници учествовали у рату против старог европског народа, а то значи и против свог континента, против Европе. Ова друга чињеница нас скоро свакодневно подсећа, па и данас, да Европска унија и Европа нису исто; та економско-политичка дружина само станује у Европи и никако се не може рећи да дијели њене историјске, културне и моралне вриједности“ каже Цицовић.

Друштво српских домаћина, са Покретом српске саборности и Покретом Срба са КиМ, саставило је списак предлога како превазићи проблеме везане за очување српског Космета у Републици Србији. С тим у вези усатласили су 17, а шест су упутимо председнику Републике, Председници Владе, председнику Скупштине Србије и патријарху. Заступају став да нико Нико нема право да у име Србије преговара о независности или било каквом осамостаљивању Косова и Метохије.

ПОЗИВАЊЕ НА СИНОД СПЦ

„Нико нам не прети ратом у овој глобалној ситуацији, јер би то био бумеранг и за оне који би насрнули. Ако буде разлога, требало би да поштујемо одлуку Светог архијерејског синода са блаженопочившим патријархом Павлом на челу (новембару 2005. године) која предвиђа да у случају неподношљивих притисака Србија прогласи окупацију Космета, јер све оно што се догађа за време окупације, после ослобођења подлеже другачијој регулативи, напомиње професор др Миладин Шеварлић и наставља:

Залажемо се да од Савета безбедности УН тражимо да у састав КФОР-а учествују војници држава које нису учествовале у бомбардовању и представници оних држава који нису признали КиМ. Срби на КиМ у сопственој држави живе као прогнани народ. Последице су непојмљиве. Шта имамо на Космету? Имамо порушена гробља у 21. веку, а да нико није у свету није рекао да је то антицивилизацијски чин... Зашто мировне снаге не обезбеде да се прогнани врате људи на своја огњишта?“ нагласио је Шеварлић.

Косметски чвор и даље је замршен, пре свега захваљујући упорним настојањем Запада. Време ће показати да је агресија на Савезну Републику Југославију ипак била миленијумска грешка, која се понавља.

Извор: Печат

ТРИ МОЛБЕ

Закључујући расправу на Округлом столу председник Београдског форума за свет равноправних Живадин Јовановић предложио три најавжнија закључка:

„Прва, да се обнови рад Скупштинске комисије за утврђивање последица употребе оружја са осиромашеним уранијумом током агресије НАТО-а и Владиног интересорног тла;

Друга, да се до обележавања 25-годишњице агресије НАТО марта идуће године, оконча рад на утврђивању списка свих цивилних жртава агресије;

И треће, да се изврши анализа обраде наставне јединице о агресији НАТО-а у свим уџбеницима свих нивоа образовања и обезбеди очување истине.

Из Ратног дневника генерал-пуковника
Небојше Павковића

ОДБРАНА ОДЛУКЕ ПРЕД ВРХОВНИМ КОМАНДАНТОМ

Неочекивано, председник Милошевић поставља два питања: „Шта је са шиптарско-терористичким снагама на Космету“? и „Да ли постоји могућност да агресор изведе агресију према некој неочекиваној и изненађујућој варијанти?“

Будим се у 6.00 часова и одмах зовем Лазаревића. Рефереше да је у току ноћи било релативно мирно и да је авијација са три пројектила у 1.05 часова гађала шире подручје Зубиног Потока. Стања на граници у рејонима караула „Морина“ и „Кошаре“ је стабилно. Јединице су извршиле припреме за противнападе ради избацивања терориста са територије Косова и Метохије. У току читаве ноћи било је спорадичних издвојених борби. Лазаревић извештава да су јединице 37. моторизоване бригаде извршиле припреме за коначно разбијање преосталих терористичких група у рејону села Доње Обриње и на планини Космач. Такође информисао да још нема сазнања где су одведени отети припадници Војнотериторијалног одреда Призрен и 549. моторизоване бригаде на превоју Дуље. Наставља се интензивна потрага.

У 7.00 часова доручкујем у ресторану Хотела „Москва“. Друштво ми прави управник хотела, Сава Јанићевић. Разговарамо о стању на Косову и Метохији. За кратко време испричао ми је своју животну причу. Космет је напустио врло млад и дошао у Београд. На Косово и Метохију није долазио последњих десет година. Све га занима. Није могао да верује шта се све дешавало на Косову и Метохији последњих година. На растанку каже да кад год долазим у Београд дођем код њега у „Москву“. Ађутант Мирко извештава да се чуо са Банетом, секретаром генерала Ојданића. Тражи да дођем 30 минута раније.

Објект „Караш“ налази се у непосредној близини резиденције председника Милошевића и „Куће цвећа“. Улаз у овај објект, Командно место Врховног савета одбране, маскиран је зградом музеја из кога се лифтом силази 160 метара испод земље. Добро сам познавао објект јер сам од 1991. до 1993. године, док сам био у Кабинету ССНО, био задужен за организацију рада чланова Врховне команде када су боравили у њему. У овом објекту је одржано неколико значајних састанака, од којих и онај од 12–14. марта 1991. године, када Председништво СФРЈ, због „непринципијалне коалиције“ и понашања Стјепана Месића, Јанеза Дрновшека и Богића Боги-

ћевића, није прихватило предлог генерала армије, Кадијевића, да се подигне борбена готовост и изврши мобилизација ратних јединица ЈНА да би се спречило наоружавање паравојних формација, пре свега у Хрватској. После тога уследили су оставка председника Председништва, Борислава Јовића, и сви догађаји који су довели до распада СФРЈ и ратова на просторима претходне државе.

Шта је занимало генерала Ојданића

Од официра тадашње ЈНА том састанку присуствовао је пуковник Вук Обрадовић, начелник Кабинета ССНО, ја, као заменик начелника Кабинета, и један заставник који је снимао ток састанка. У тај исти објект идем да реферисавам „Одлуку о употреби Армије“, у одбрани од НАТО агресије.

Војни полицајац на улазу показује пут којим треба да идем, а у згради испред лифта дочекује ме други полицајац, који рукује лифтом. Ађутант Мирко и ја улазимо у лифт и крећемо у дубину земље. На изласку нас дочекује још један полицајац и води код начелника ШВК, генерал-пуковника Драгољуба Ојданића. Пошто знам распоред свих просторија, знам и где је Ојданић. На улазу у просторију чека нас ађутант Бане и уводи ме код Ојданића.

Сусрет је срдачан. У просторији су још и генерал-пуковник Благоје Ковачевић, генерал-пуковник Видоје Пантелић и генерал-потпуковник Ђорђе Ђурчин. Следе уобичајена питања: Како је доле на Косову и Метохији? Како издржавамо? Шта се догађа на граници? Какав је морал у јединицама? Итд. На свако питање одговарам кратко и прецизно. Ојданића интересује како сам се припремио за одбрану одлуке. Одбрани ће присуствовати „шеф“. Мисли на Милошевића. Сви заједно прегледамо „Карту предлога одлуке“. Немају примедбе. Каже ми да морам бити спреман да одговорим и на друга питања. Долази и генерал-потпуковник Спасоје Смиљанић, командант РВ и ПВО. И он пролази исту „процедуру“ као и ја.

Користим прилику док Смиљанић

реферисавам Ојданићу да прегледам информације о догађајима у току ноћи 11/12. априла 1999. године које ми је дао генерал-пуковник Благоје Ковачевић.

Авијација је у 2.30 часова са 10 пројектила дејствовала по фабрици „Застава“ у Крагујевцу, при чему са пет по фабрици аутомобила. У 2.40 часова погођена је Рафинерија нафте у Панчеву, због чега је избио велики пожар. У 3.00 часа гађана је фабрика „14. октобар“, а у Крушевцу је бомбардована градска топлана и фабрика „14. октобар“.

У информацији Обавештајне управе ШВК су информације о довођењу снага које учествују у „хуманитарној операцији“, под називом „Allied harbor“ или „Савезничка лука“. У Албанију је до сада пребачено око 200 италијанских војника, а очекује се долазак још око 400 војника из алпске бригаде „Тауринесе“. Група авиона НАТО-а типа ЕА-65, намењена за електронско извиђање и дејство, летела је на линији Копаоник–Куршумлија.

У 9.15 часова крећемо у салу Оперативног центра, где је предвиђено да се одржи реферисање. У сали су на паноима постављене карте, прегледи и гантограми, међу којима и „Карта одлуке Треће армије“. На столовима су ознаке са именима учесника. Седам на своје место и припремам документа.

Детаљно о агресору

Тачно у 9.30 часова у салу улазе председници Милошевић и Милутиновић. Рапорт предаје Ојданић. Председници се поздрављају са Смиљанићем и са мном. Милошевић даје реч Ојданићу који саопштава план рада, а затим даје реч генерал-мајору Крги, који говори о досадашњем току НАТО агресије, груписању снага у непосредном окружењу и закључцима о могућем начину извођења агресије на копну. После њега говори генерал-пуковник Ковачевић о снагама ВЈ, досадашњем ангажовању, одлуци за одбрану простора СРЈ и задацима стратегијских групација са тежиштем на Трећој армији и РВ и ПВО.

Реферисање „Одлуке у употреби Армије“ почињем изношењем закључака из процене ситуације. Детаљно говорим о распореду, намерама и могућем начину дејства снага НАТО из

Македоније и Албаније. На карти показујем распоред снага агресора на правцима Скопље–Куманово–Врање; Скопље–Генерал Јанковић–Урошевац и Тетово–село Глобочица–село Догановићи. Детаљно објашњавам преношење дејстава агресора из правца Прешева и Бујановца на простор Биначког Поморавља и Гњилана. Затим показујем груписање НАТО снага, Албаније и ШТС на простору Албаније, на правцима Кукс–село Врбница–Призрен, Бајрам Цури–Топоја–Ђаковица и Бајрам Цури–Тропоја–Дечани–Пећ.

Председник Милошевић с пажњом прати моје излагање. Имам утисак да га је највише заинтересовао начин извођења напада НАТО-а применом Доктрине копнено-ваздушне битке. Објашњавам начин дејства авијације у фази подршке увођења својих снага у напад и изолацију бојишта по дубини зоне одбране Армије. Наглашавам да је за успешну одбрану најповољнији моменат преношење авијациске подршке по дубини, када наше снаге ступају у непосредни контакт са копненим снагама агресора, због смањења зоне сигурности авијације за подршку властитих снага. Објашњавам начин употребе ваздушних и хеликоптерских десаната по етапама и фазама напада. Реферишем о распореду Приштинског корпуса на Косову и Метохији по појасевима одбране и показујем објекте на којима предвиђам сламање напада агресора и прелазак у стратегијски противудар.

Неочекивано, председник Милошевић поставља два питања: „Шта је са ШТС на Космету“? и „Да ли постоји могућност да агресор изведе агресију према некој неочекиваној и изненађујућој варијанти?“

Изненађен сам другим питањем. Одговарам прво на то питање, да у односу на распоред и јачину НАТО снага на територији Македоније и Албаније, не очекујем изненађења. Међутим, могућа је „изненађујућа“ варијанта на Нишавско-косовском правцу, Софија–Пирот–Ниш–Прокупље, и врско-косовском, село Стрезимировци – Власина – Сурдулица – Владичин Хан. Образлажем да, ако би НАТО јачим снагама извршио напад на овим правцима и уз употребу ваздушног десанта у Нишкој и Лесковачкој котлини успео да овлада овим просторима, компромитовао би одбрану Приштинског корпуса на Косову и Метохији и Нишког корпуса на југу Србије и „одсекао“ територију Србије дуж 44. паралеле, односно долином Западне Мораве. Наглашавам да за сада немам податке о груписању копнених НАТО снага у Бугарској и индикаторе који би указивали на могућу агресију са територије Бугарске.

Ангажовање специјалних јединица

Закључујем да је ова варијанта тешко изводљива, али скрећем пажњу и да је могућа. Када се ради о ШТС на Косову и Метохији, објашњавам да у овом тренутку не представљају проблем, али да има мањих група на ло-

Карта одлуке команданта Треће армије

кацијама планина Жеговац код Гњилана, Козници, источно од Приштине, Дреници код Малишева, на гребену Чичавице и у Руговској клисури, одакле повремено изводе нападе на Војску и полицију.

Председник Милошевић наређује да се убудуће на разбијању преосталих ШТС ангажују искључиво јединице за специјалне операције и специјалне противтерористичке јединице МУП-а Србије, а јединице Приштинског корпуса на организацији одбране и по могућности само за блокирање ШТС.

Објашњавам да тренутно највећи проблем представљају групе из Оперативне зоне „Дукађини“ и у Руговској клисури, у селима Велики и Мали Штупел, Боге и Кућиште.

После мог излагања генерал-пуковника Ковачевића интересује однос снага на првом појасу одбране и за противдесантну борбу. Показујем на карти распоред снага у рејонима „Косово Поље“, „Мало Косово“ и „Лесковачко поље“. За овај задатак предвиђене су две оклопне бригаде, две пешадијске бригаде, три моторизована батаљона, седам војнотериторијалних одреда и два одреда плус једна чета посебних јединица полиције. За подршку ових снага ангажују се два артиљеријска дивизиона, четири артиљеријске батерије, један дивизион ПВО, један мешовити противоклопни одред и 31. средњи самоходни ракетни ПВО из састава РВ и ПВО.

После мене реферише генерал-пот-

пуковник Смиљанић. Када је завршио, начелник ШВК информисао да је извршена промена у неким тачкама Директиве, а генерал-потпуковник Ковачевић предаје ми допуну Директиве, са променама страница 5, 6 и 7, у којима је наређено: „За разбијање и коначно избацавање агресора из зоне одговорности, а сходно развоју ситуације на ратишту, Трећа армија ојачава се Крагујевачким корпусом, чију употребу правовремено планирати“.

Међутим, једна од промена у допуни Директиве није ми била јасна. ШВК наређује да се „Снаге МУП-а и Цивилне одбране у време извођења операције стављају под команду Треће армије и употребљавају искључиво по мојој одлуци“. Препотчињавање МУП-а и Цивилне заштите нису у надлежности ШВК. Формулација је површна и непрецизна. Покушавам да то разјасним са генералом Ковачевићем. Реагујем мало бурније него што је то уобичајено у оваквим ситуацијама, јер је МУП био републичка институција, а Цивилна одбрана, у надлежности Савезног Министарства одбране. Није у складу са Уставом СР Југославије и законима о одбрани и ВЈ. Због тога тражим да се то промени. Генерал Ковачевић обећава да ће то исправити.

На крају, начелник ШВК, Ојданић наређује да приступимо планирању Одбрамбене операције и изради борбених дукумаената.

Председник Милошевић позива Смиљанића и мене да са њим попијемо кафу.

Књига „За буђење звона“
прилог обнови родољубиве поезије

НЕЗАОБИЛАЗНИ ИЗВОР ПАТРИОТИЗМА

Стихови које је изнедрио мр Стеван Станојевић, пуковник у пензији, могло би ђацима да буде преко потребна лектира, а композиторима гранитни темељ за стварање инспиративних мелодија које граде земљу и снаже морал српског народа

Песници на живот и многобројне појаве што их окружују гледају из посебног угла, уочавајући оно што други обично не виде, наглашавајући смисао опстанка и трајања на другачији начин, бојећи стварност особеним бојама. Стевану Станојевићу поезија је била блиска од ране младости. Писао је „за своју душу“, а у позним годинама одлучио је да објави збирку песама „За буђење звона“, о којој књижевна критика има само речи хвале.

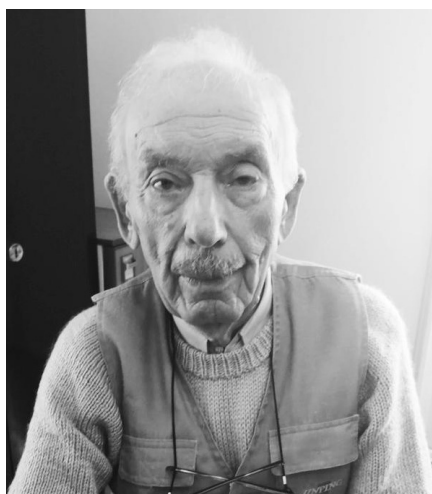
„Стиховима које дарујем јавности са људским ликом, желим да учествујем у буђењу српског народа, наше државе и свих њених грађана. Да укажем на насушну потребу смиривања свакојаким страсти, размирица и неслога, јер се са њима напред више не може. Љубав према Човеку и Завичају требало би да буде перјаница љубави уопште и нашег људског достојанства. Све ово заједно требало би да надгорњава најезду идеја и праксе сулудих умова који, на очиглед науке и њених охрабрујућих достигнућа, убрзавају даље разарање наше националне самобитности и комадање наше Отаџбине, а тиме и саму катаклизму наше планете и нас самих као врсте, каже Станојевић.

О каквом је делу реч, можда најбоље говори чињеница да је један од рецензента књиге песничка громада Перо Зубац.

Морални принцип певања

„Књига песама „За буђење звона“ скоро у целости припада једном дефицитарном и дуго времена занемариваном облику певања - родољубивој или патриотској поезији.

Тегобне године суочавања са ратним вихорима на нашим просторима, нарочито кобна година 1999. обележена злоделима „милосрдног анђела“, па и потоње године суочавања са намером јачих и моћнијих да нам отму део територије, које је наш духовни завичај, иницирале су код многих наших песника порив да се врате родољубивој поезији и да у песмама тог жанра искажу свој бунт, очај, немирење, пат-

Стеван Станојевић

њу, крхку наду обнове. Песме у овој књизи Стевана Станојевића управо опевавају време „посртања домовине“ и износе јасан, искрен и срдчан песнички исказ у којем песник покушава и успева да успостави морални принцип певања као живљења, говорења као чињења.

Песнички узорци Станојевићеви су они са извора нашег патриотског певања, а форма његових лирских тканица кореспондира са песмом искони, песмом која се пије у детињству са мајчиним млеком и која почива у свеколиком сазвучју завичаја. Његови десетерци, деветерци, осмерци, седмерци, звуком подсећају, али само њим, на песме из наше епске традиције, а гноматичност у рефлексивном ткиву његових песама на неке, мало познате, песме из опуса „мањих пјесама“ Петра Петровића Његоша, наводи Зубац.

Човек врхунских моралних надзора

Он у наставку рецензије пише: „Ово је лепа и несвакидашња по звуку и облику књига мисаоне поезије, са јасним знацима филозофског промишљања човековог бивања у овом вре-

мену ненаклоњеном ни правди, ни лепоти, ни доброты, времену у коме „Човеку остаје срце, ум и нада, тиранина са трона да збрише“. Високоморалистички принцип - да је Човек највеће благо планете, уткан је у многе песме ове збирке. О правди и неправди, злу и добру, корену и стаблу, рату и миру, свеопштој арили бездушја, сведочи Стеван Станојевић у својим песмама, увек на страни Давида, а против Голијата.

Дотиче се наш песник у многим песмама завера против свога народа, бомбардовања, ратова на овим просторима, косовске ране и свеопштег моралног посрнућа у времену транзиције. При томе не окопиши да у песмама слика посрнућа своје земље и тегобне недоумице свога народа.

При крају књиге, песник даје одушка својем ларизму, мекоћи поетског исказа, певајући о својем завичају и те песме, у неку руку, ублажавају горак одзвук у сећању који остаје по читању обе мудре књиге о зловремену...

И на крају, нешто изван литерарног, а веома битно за разумевање ове књиге. Њу је написао човек кога памтим из тешких времена по високој принципијалности, непоткупљивости, врхунских моралних надзора, исконске наклоњености правдољубивости и човекољубљу“, написао је Перо Зубац.

Радни век пуковник Станојевић провео је најдуже на дужностима наставника друштвених предмета у војним школама. После завршене Војне академије КоВ у Београду, студирао је права у Загребу. Завршио је Високу школу политичких наука, а 1976. године магистрирао на Факултету политичких наука у Београду. Био је активан у друштвеном животу. Између осталог био је народни посланик у Народној скупштини Србије, члан Издавачког савета листа „Борба“, члан Савета „Танјуга“, председник Клуба Црнотраваца у Београду и друго. Пензионисан је јануара 1991. године, са дужности начелника Војноиздавачког и новинског центра у Београду.

З. Пешић

Злочини Бугара по виђењу др Арчибалда Рајса

ВРЕМЕ СТРАДАЊА

Они су представили ново дело из пера Милорада Ђошића

Промоцији књиге присуствовале највише старешине КоВ

У Дому ВС у Нишу промовисана је књига „Злочини Бугара по виђењу др Арчибалда Рајса“ Милорада Ђошића, пуковника авијације у пензији. Том догађају присуствовали су командант КоВ генерал-потпуковник Милосав Симовић са сарадницима, припадници јединица гарнизона Ниш, заменица градоначелнице Ниша Душица Давидовић, председник СУБНОР Ниша Душан Новаковић, представници Удружења потомака ратника 1912-1920, Удружења војних ветерана, грађани, а у име ГО УВПС потпредседник Небојша Живковић.

О књизи су говорили др Дејан Антић, професор на Филозофском факултету, депарتمان за историју и др Милоје Пршић, пуковник у пензији, познати историчар, професор на ВА КоВ и департану за историју Филозофског факултета у Београду, који је пружио велику и несебичну помоћ на припреми овог дела.

Књига систематски обрађује геноцид над Србима у Првом светском рату, а односи се на злочине бугарске војске у Србији током Другог балканског и Првог светског рата. Злочини над српским становништвом имали су обележја организованог и

систематског прогона и терора који је спровођен не само у циљу војног и политичког сламања, већ и биолошког истребљења српског народа.

Бугарска је приступила Централним силама 1915. године, након дуготрајних преговарања током 1914. године и обећања Немачке и Аустроугарске за проширење својих територија. Ондах, након потписивања приступања, Бугарска објављује рат Србији и упада са својом војском на тле Србије. Тада и почињу масовни злочини, јер, нападом на Удово и Валандово и пограничне карауле, заробљавају српске граничаре. Тада је на најсвирепији начин убијено и масакрирано 287 војника.

Бугарске окупационе снаге су формирале две окупационе области, Моравску и Вардарску са циљем да се побије што више Срба, без обзира на старост и пол, вршена је асимилација, а највећи злочини су вршени у Лесковцу, Прокупљу, Нишу, посебно у Сурдулици, где је побијено више од 600 људи у једном дану.

На дан Светог Николе 1915. године у Лесковцу је побијено више од 120 виђенијих људи. Најсвирепије злочине вршио је 41.

пук 3. пешадијске дивизије бугарске војске. Један од команданата бугарске војске пуковник Петар Калканџиев је, на некој прослави изјавио пред званицама да највише воли да једе српско месо (што се граничи са канибализмом).

Циљ бугарске политике био је бугаризација источне, јужне и старе Србије. У ту сврху је депортовано неколико десетина хиљада људи, жена и деце у логоре, вршени су масакри и ратни злочини над цивилима, низ села је потпуно уништен, одређене категорије становништва су посебно циљане (читај жене и девојке), са циљем да се истреби српско становништво.

Када су 1912. године формирали Албанију као државу, аустроугарски званичници су изјављивали да је „формирање Албаније потребно као трајни дестабилизујући фактор на Балкану“, што је данас више него видљиво.

Откуд Арчибалд Рајс у Србију?

У јесен 1914. добија позив српске владе и њеног председника Николе Пашића и убрзо стиже у Ниш. Пашић му је рекао да Србији треба један искрени пријатељ који зна да посматра. „Отиђите на фронт, отворите очи и уши и онда кажите свету шта сте видели и чули, било је све што му је рекао председник српске владе“, цитира се у његовој биографији.

Рајс је стигао у Србију са дозом сумње, због слике која је створена о Србима као варварском народу. Био је професор Лозанског универзитета, криминолог светског гласа.

„Ваш народ зна шта је милосрђе и самилост, дивна особина људске душе, кад би се то могло најмање да очекује. Колико сам пута, на пример, у току рата видео, како су доведени непријатељски заробљеници, исцрпљени глађу. Уместо да буду груби према овим људима који су запалили њихове домове и побили њихове жене и децу, ваши војници су се сажалили над њиховим судбинама и давали им последње парче хлеба“, рекао је Рајс.

Док је, у описивању аустроугарских злочина, побројао 24 врсте убијања Срба, где се посебно истицала 42. домобранска вражија дивизија (у којој је био припадник и Јосип Броз), у описивању бугарских злочина је побројао много више и много свирепијих злочина.

Сматрало се да Срби нису вредни метка, па су их, најчешће клали и палили читава села.

Један опис бугарских злочина: „Ставе свештеника у казан, запале ватру и окупе мештане, нарочито жене и децу и терају их да певају бугарске песме, док се човек крчка“.

Један од злочина који се десио и који је описан, је учињен над прадедом по мајци потписника ових редова, који је 1917. године ухапшен у Прокупљу, интерниран у Бугарску и спаљен у пекари.

Током мировних конференција у Версају, где је 28. јуна 1919. године проглашен мир у Европи, Арчибалд Рајс је био стручни сарадник српске владе. Пошто се јасно ставио на српску страну током рата, одлучио је да се не враћа у Лозану, јер би тиме нарушио непристрасност института који је водио. Тад се дефинитивно сели и настањује у Србију.

Позната је Арчибалдова максима: „Цивилизација није ни у Бечу ни у Берлину, већ у Србији“.

Излет Новосађана

СУСРЕТ СА ИСТОРИЈОМ

У организацији Градског Одбора УВПС Нови Сад реализован је дводневни излет у град Ниш. Одзив је био изнад очекивања, а учествовало је 55 пензионера и чланова њихових породица.

На путу за Ниш посећен је манастир Раваница који се налази у подножју Кучајских планина, поред села Сење. Задужбина је кнеза Лазара Хребељановића. Сазидан је између седамдесетих и осамдесетих година 14. века.

У Нишу су Новосађане дочекали председник ГрОд Зоран Јашовић и потпредседник Небојша Живковић, који су помогли око

тичан начин сведочи о страдању комуниста, српског, ромског и јеврејског народа од 1941. до 1945. године. У њему је било око 30.000 затвореника, а број стрељаних и жртава је од 10.000 до 12.000. Стрељања су вршена на Бубањ брду.

На Чергу, месту где се 19. маја 1809. године одвијала битка из Првог српског устанка, а у знак сећања на погинуле војнике и њиховог команданта Стевана Синђелића, подигнут је споменик 1927. године. Поред споменика Новосађане је домаћински, са својом породицом, уз кафу и пиће, дочекао Селимир Марковић

Расински округ

СЕЋАЊЕ НА ЖРТВЕ

Повереник Удружења војних пензионера Крушевац у Брусу Зоран Миловановић, 17. марта положио је венац на Спомен-обележје у Разбојни општина Брус, поводом копаоничко -топличког устанка 1917. године.

Венце су положили представници општине Брус, Никола Збиљић и Иван Ђокић и донатор Спомен-обележја Радисав Диско Предлоца са супругом.

Присутствовали су грађани, директор основне школе у Разбојни професор Зоран Марковић са професорима и ученицима.

Зоран Миловановић одржао је школски час о 17. марту 1917. године. Тада је од стране Аустроугарске војске страдало 27 грађана Разбојне, 60 устаника војводе Косте Војиновића из Топлице; из села Пребресе, Чучале, Џепница и Сибнице. Од 56 кућа у Разбојни попаљено је 51 кућа, а пет кућа је остало за смештај Аустроугарских војника. Укупно 27 жена из Разбојне остале су удовице са петоро или шесторо деце. Тада је запаљено и село Равни из општине Брус. Аустроугарска војска је 17. марта 1917. године протерала грађане Разбојне Равни и Топлице, њих 2.000 на шест месеци да се не враћају кућама. Захваљујући родбини и пријатељима из села Строинци, Ковиоци, Жуње, Ратаје и других места Жупе, успели су да преживе те године

Мр Александар Симоновски

смештаја у хотелу „Видиковац“ и обиласка дестинација.

Музеј Копнене војске је био изненађење. Нико није чуо за толики уложени труд, залагање и ентузијазам генерала Милосава Симоновића и његових сарадника.

Спомен-собу чини 29 наслова и целина у оквиру којих је поменуто 16.000 имена страдалих од српско-турских ратова до агресије Натоа и погинулих у Копненој зони безбедности. Секретарица ГрОд Нови Сад Мањика Ибра пронашла је име, презиме и фотографију свога супруга Заима, који је јуначки погинуо у Призрену 1999. године. Предавање и обилазак је изазвало снажне емоције.

Концентрациони логор на Црвеном крсту и Бубањ парк, подсетили су на страдања од нацизма и фашизма у Другом светском рату.

Тај логор је један од малобројних сачуваних фашистичких фабрика смрти у Европи и на аутен-

Селе, рођен 1945. године у Доњем Матејевцу. Од 1988. године са својом породицом чува и одржава Спомен-комплекс Чегар и држи предавање посетиоцима.

Његова прича веома је дирљива.

Због великих губитака, Хуршид паша, наређује да се српске главе одсеку, скине коса, напуни сламом и пошаљу у Цариград, а у Нишу да се направи кула и у њу уграде српске лобање - Ђеле кула. Уграђене су 952 лобање. Родбина погинулих је скидала главе, да их сахране, а због времена и немара сада има 58 лобања, а посебно место заузима лобања војводе Стевана Синђелића.

Предавање Селета је завршено речима да су два највећа српска непријатеља неслога и бела кула!

Повратак у Нови Сад је протекао је у неверици, питањима без одговора, пун емоција везаних за страдање српског рода.

Милан Бајић

Крушевац

ЧЕСТИТКА НА ДАР

Градски одбор УВП Крушевац одлучио је да ове године обележавање 8. марта за припаднице лепшег пола – породичне пензионере, због немогућности чланица да дођу на дружење, буде другачије.

Донета је одлука да се свим припадницама лепшег пола Расинског округа (њих 83), уместо каранфила по-

шаље честитка, са најлепшим жељама за добро здравље, личну и породичну срећу.

Припадницама лепшег пола у Гарнизонској амбуланти и чланицама ГрОд УВП Крушевац: Милки Јовановић, Ради Вуловић и Зорици Јовановић, уручени су каранфили.

На овај начин очувана је традиција, обележен је празник, а припадницама лепшег пола упућене су жеље да им сваки дан буде пун пажње, поштовања и љубави.

Мр А. Симоновски

Батајница

ЗАХВАЛНОСТ ДАМАМА

МО УВП Батајница је 8. марта организовала пријем и коктел за жене Актива жена, уручила им цвеће и пригодне поклоне. Дружење је одржано у просторији Месне организације, где је председник Рефик Спахић поздравио присутне даме, захвалио им на доласку, честитао им празник, пожелвиши им добро здравље, дуг живот и још многа дружења.

Присутне жене исказале су захвалност, задовољство и на пажњи које им је указано за дан за памћење, из угла поштовања и бонтонa.

Порука Батајничана је да се мора исказати дужно поштовање према лепшем полу људског рода, који је главни носилац развоја, постојања људског рода и порода човечанства.

Допунски рад у војноздравственим установама

АКО ИМА УСЛОВА

Пацијент коме је пружена здравствена услуга организовањем допунског рада за пружену здравствену услугу плаћа цену коју је утврдио носилац функције, о чему пацијенту издаје рачун, у складу са законом. Наплаћени износ услуге у допунском раду војноздравствене установе преставаља приход Фонда за СОВО.

УСлужбеном војном листу број 8 од 14. марта 2023. године објављен је „Правилник о организовању и обављању допунског рада и накнади за извршени допунски рад у војноздравственим установама“.

Сагласност владе на овај Правилник (Уредба о допунама уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања Фонда за социјално осигурање војних осигураника, објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 15 од 24. фебруара 2023. године) ствара законске услове да Правилник ступи на снагу осмог дана од његовог објављивања у „Службеном војном листу“.

Организациона јединица Министарства одбране која је носилац функције војног здравства (носилац функције) утврђује да ли војноздравствена установа испуњава овим правилником прописане услове за организовање допунског рада односно остваривање циљева и задатака организовања допунског рада.

Војноздравствена установа доставља носиоцу функције Захтев за утврђивање испуњености услова за обављање допунског рада, и након добијања позитивног мишљења може отпочети са обављањем допунског рада.

Надзор и контролу над спровођењем допунског рада у војноздравственим установама врши носилац функције на сваких шест месеци, а по указаној потреби и раније.

Испуњеност услова војноздравствене установе за обављање допунског рада носилац оцењује сваких 12 месеци.

Војноздравствена установа у обавези је да пацијенту пружи потпуне информације о начину и поступку пружања здравствених услуга организовањем допунског рада, као и да на сајту војноздравствене установе и на видним местима у војноздравственој установи истакне обавештење о могућностима и начину пружања здравствене заштите пацијентима ван радног времена, као и ценама здравствених услуга које се пружају допунским радом.

Пацијент коме је пружена здравствена услуга организовањем допунског рада за пружену

здравствену услугу плаћа цену коју је утврдио носилац функције, о чему пацијенту издаје рачун, у складу са законом.

Војноздравствена установа допунски рад може организовати под условима да пружање здравствене услуга организовањем допунског рада не утиче на обављање редовних задатака те војноздравствене установе и да располаже капацитетима у погледу простора, опреме и кадра у складу са Планом допунског рада.

Допунски рад може да обавља здравствени радник, здравствени сарадник односно друга лица које ради пуно радно време закључивањем уговора о допунском раду са руководиоцем војноздравствене установе у којој је на служби.

Лице које ради пуно радно време може у допунском раду обављати одређене послове из своје струке ван радног времена.

Правилником је регулисано да лица могу обављати послове из своје струке и у другој здравственој установи ван радног времена закључивањем уговора о допунском раду са руководиоцем те здравствене установе, у складу са прописима којима се уређује Војска Србије.

Лице које обавља послове на основу уговора о допунском раду може обављати те послове у укупном времену које не може бити дуже од трећине пуног радног времена.

Уговор о допунском раду за обављање послова из своје струке закључује (уз претходну сагласност руководиоца организационих јединица војноздравствене установе) са руководиоцем војноздравствене установе у којој је на служби са пуним радним временом.

Уговор о допунском раду закључује се на период од 12 месеци.

Наплаћени износ услуге у допунском раду војноздравствене установе преставаља приход Фонда за СОВО.

Наплаћени износ од услуга пружених у допунском раду мора бити већи од укупних трошкова пружања здравствених услуга у допунском раду.

Приредио:
Др Славољуб Сталетовић

Земун

ПРИЈЕМ И ДРУГАРСКО ВЕЧЕ

Упросторијама ОпОр УВП Земун и ове године традиционално је обележен Дан жена. Окупиле су се припаднице лепшег пола из девет месних одбора, а и пет службеница МО за локалну самоуправу. Присутнима је председник Славко Дошеновић изложио задатке удружења, говорио је о постигнутим резултатима, а и обавезама чланова. Било је речи и о значају 8. марта. Том приликом подељени су скромни поклони, затим приређен коктел, и уз разговор настављено дружење.

Традиционално другарско вече одржано је у ресторани Дома ваздухопловства, којем су осим војних учествовали и цивилни пензионери општине Земун. Поздравни говор одржао је председник ОпОр УВП Земун Славко Дошеновић. Секретар Трајче Митушев лепшем полу поделио је скромне поклоне. Веселје је настављено уз музички програм. Ресторан Дома ваздухопловства, као сваке године, потрудио се да гостиња буде пријатно, уз брзу услугу и укусну храну. **Т. М.**

Ниш

ВЕЛИКА УЛОГА ЖЕНА

Уорганизацији Градске организације УВПС Ниш, обележен је Дан жена. Дан раније позване су жене из свих месних организација УВПС Ниш, да заједнички обележе тај празник.

На почетку дружења председник Зоран Јашовић је поздравио скуп, говорећи о значају 8. марта, а и улози жена у породици и друштву. Било је речи и о горућим проблемима војних пензионера.

Руководство Гр.Орг. уручило је скромне поклоне припадницама лепшег пола. **З. Ј.**

Срећна породица

ВОЈНИЧКА ФАМИЛИЈА

У селу Мокро Поље код Книна 2. јануара 1936. године у породици Јована Бјелића је у матичне књиге убележено рођење сина Стевана, иако се малишан родио још 27. октобра претходне године. Таква су времена била.

Када је дечак порастао љубав према војсци је показао тако што је 1949. године уписао индустријску школу у Чачку, а затим прешао у трогодишњу индустријску школу у Крагујевцу, где се након завршетка и запослио у Одељењу „Шарац“ за производњу стрељачког наоружања.

Жеља да постане професионални војник га наводи да упише двогодишњу подофицерску ваздухопловну војну школу у Краљево, коју похађа и завршава од 1953. до 1955. године и 1. октобра 1955. године бива произведен у чин водника. Прва служба у Шапцу је трајала кратко, јер добија премештај у чету везе Команде Ратног ваздухопловства и ПВО у Земуну, а затим у пук везе у Рајловцу и Кисељак у код Сарајева.

Веза са Краљевом се наставља похађањем стручног курса 1961. на 1962. годину, што у доброј

мери утиче на његов даљи живот.

Шетајући Кидричевом, данашњом Доситејевом улицом, у којој се иначе налазила команда РВ и стари војни аеродром, приметно је две девојчице које седе на клупи испред зграде. Једна од њих му се одмах свидела. А свидео се и он њој. Данима је шетао поред те клупе, а и она је у исто време седела на њој. Кришом су размењивали благе осмехе и скривене погледе. Међусобна привлачност и симпатија су биле очигледни, иако нису разменили ни једну једину реч, нити су знали како се ко од њих зове. Своје симпатије је посебно морала да крије девојчица Нада, ћерка капетана и војног pilota, јер је била тек друга година Средње медицинске школе у Краљево. Да јој се момак свиђа, могла је да повери само својој најбољој другарици. Оцу и мајци, никако.

Када се приближило време за повратак у Кисељак Стеван је прикупио храброст, пришао Нади, рекао шта према њој осећа и дао јој своју адресу да му пише уколико то жели. На тај начин је почела њихова веза на даљину, само уз помоћ писама. Када је постао попуно сигуран да и Нада према њему гаји иста осећања, сео је на воз, дошао у Краљево и закуцао на врата стана Надиних родитеља. Оцу и мајци је признао све, рекао да је свестан да је она још увек млада за озбиљну везу, али је дао и чврсто обећање да ће чекати још две године да Нада заврши школу. Тако је и би-

ло. Трећег октобра 1965. године, уз благослов Надиних родитеља, венчали су се у Трстенику и одмах возом отишли за Кисељак. Нада се запослила као медицинска сестра и од самог почетка свој живот посветила стварању чврсте и здраве породице. Стеванова подршка се сасвим подраумевала, што је видљиво и данас.

Већ 1966. године родио им се први син Александар, а други син Владимир две године касније, након Стевановог премештаја у Краљево.

Александар је од раног детињства осећао приврженост војсци, гледајући пре свега свог оца и његове колеге како са поносом раде свој посао, али и слушајући мишљења других људи који су изражавали велико поштовање према војсци и њеном професионалном саставу. Мајка је увек била ту и трудила се да у њиховом дому све буде за пример. Након основне школе, Александар је уписао и завршио Ваздухопловну војну гимназију у Мостару. Школовање наставља на Ваздухопловној војној академији. По завршетку академије обављао је све дужности од почетног, па све до највишег ранга у команди РВ. Сада је у пензији али његови сарадници га се радо сећају и веома цене његов рад и професионалан однос према обавезама и према потчињеним.

Владимир је завршио индустријску школу и радио у фабрици *Магнохром*. Судбина је била таква да га војне обавезе нису могле заобићи. Учествовао је у ратним збивањима деведесетих година у резервном саставу. Показао се као изузетно способан, па је 1992. и 1993. године завршио падобрански курс у легендарној 63. падобранској бригади и виши падобрански курс у Сомбору. Постао је један од најбољих инструктора за падобранце. Показао је да припада заиста посебној, васпитаној и војнички опредељеној породици. Заслуга за овако нешто у доброј мери припада њиховим родитељима који су поносни на своје синове.

Оба сина су у својим браковима добили по сина и ћерку. Четворо унучади Наду и Стевана чине јако срећним и увек се радују сусрету са њима. Владина ћерка је за сада родила две ћерке, две праунуке. Гаји наду да ће временом доћи још праунучади.

Нада и Стеван сада живе у истој оној улици у којој су се први пут срели њихови погледи и јавила љубав међу њима. Без обзира на године заједничке шетње су обавезне, па макар биле и кратке, у складу са годинама и здравственим стањем. На вратима свога стана госте дочекују уз осмех. Послужење је и даље традиционално – домаћи мед или слатко, кафа и домаћа ракија. Радо говоре о прошлим временима и сећају се до детаља многих ствари и догађаја који су их чинили и данас чине срећним. О ружним нерадо говоре. Као и већина сличних парова волели би да им синови и унучи долазе што чешће и бораве дуже, али су свесни да то није могуће, с обзиром на њихове обавезе. Телефон је само донекле лек за овај проблем и користи се свакодневно.

Јован Симић

Из личног угла

ПРЕДНОСТ ВОЈНИМ ОСИГУРАНИЦИМА

Као лекару и ранијем руководиоцу институција у војном здравству, повремено ми се обраћају војни осигураници, посебно војни пензионери, због проблема које имају у остваривању својих права из области заштите здравља и лечења. Разумем да у сваком систему постоје проблеми у функционисању, али исто тако знам да су војни осигураници скоро у потпуности упућени да своја права на секундарном и терцијерном нивоу здравствене заштите остварују у војномедицинским центрима, војним болницама и Војномедицинској академији (ВМА). Узимајући у обзир здравствене проблеме војних осигураника, али и реалне могућности војног здравственог система, предлажем да се преко Удружења војних пензионера Србије покрену две иницијативе:

(1.) Да у војним здравственим установама војни осигураници свих категорија имају предност у превенцији, дијагностици и лечењу обољења и повреда у односу на осталу популацију, јер према сада важећим позитивним законским прописима они у цивилним здравственим установама веома тешко могу да остваре здравствену заштиту. Тако би се знатно побољшао квалитет здравствене заштите активних војних лица, војних пензионера и осталих војних осигураника, а не би се угрозио систем лечења цивилних осигураника јер они имају могућност да се лече у свим здравственим установама у Србији, укључујући и врхунске у Београду.

(2.) Сматрам да не треба стварати дискриминацију међу војним осигураницима, дајући предност генералима и адмиралима приликом дијагностике и лечења у ВМА. Боље је решење да се знатно побољша организација рада и да превентива, дијагностика и лечење буду веома лако доступни свим војним осигураницима, а да медицинске индикације буду главни критеријум за одређивање приоритета приликом пружања медицинских услуга. Рангирање према чиновима или неким другим немедицинским параметрима у једној тако осетљивој области као што је здравље, може само да ствара незадовољство и непотребне поделе међу људима, као и негативан став према медицинским радницима, посебно онима који су најодговорнији за организацију и функционисање војне здравствене службе.

Са жељом за добро здравље и успешан рад,

Доц. др **Вељко Тодоровић**,
бригадни генерал у пензији

Како остварити статус борца

**МНОГО ДОКУМЕНАТА
ЗА СИМБОЛИЧНА ПРАВА**

Према слову закона који је на снази у Србији, установљене су три категорије бораца

Више војних пензионера обратило се редакцији „Војног ветерана“ са молбом да их упутимо како могу да остваре статус борца. Излазећи им у сусрет определили смо се за навођење појединих чланова Закона о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица који је објављен у „Службеном гласнику РС“ број 18/2020.

Члан 1 (Глава прва)

Овим законом уређују се права и услови за остваривање права бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата, чланова породица палих и умрлих бораца и умрлих војних инвалида и лица које је погинуло или умрло у Војсци Србије (у даљем тексту: Војска) у миру, чланова породица умрлих цивилних инвалида рата и цивилних жртава рата

Члан 3

На примања утврђена овим законом не плаћају се порези или друге дажбине предвиђене општим прописима по основу личних или других прихода граана.

КОРИСНИЦИ ПРАВА (Глава друга)**1. Борци****Члан 5**

Борац је држављанин Републике Србије који је:

1) као припадник оружаних снага Републике Србије вршио војне дужности или друге дужности у рату или оружаним акцијама предузетим за време мира ради одбране суверенитета, независности, територијалне целокупности и уставног уређења Републике Србије;

5) као припадник оружаних снага СФРЈ вршио војне дужности или друге дужности за војне циљеве или за друге циљеве државне безбедности у оружаним акцијама ради одбране суверенитета, независности и територијалне целокупности Социјалистичке Федеративне Републике Југославије у периоду од 17. августа 1990. године до 27. априла 1992. године, а за припаднике оружаних снага СФРЈ стационираних на територији Босне и Херцеговине до 19. маја 1992. године;

6) као припадник оружаних снага СРЈ, Државне заједнице СЦГ, односно Републике Србије вршио војне дужности или друге дужности у оружаног акцији предузетој за време мира ради одбране суверенитета, независности и територијалне целокупности Савезне Републике Југославије, Државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике Србије, у периоду после 27. априла 1992. године;

7) као припадник оружаних снага Савезне Републике Југославије вршио војне дужности или друге дужности за војне циљеве или за циљеве државне безбедности ради одбране суверенитета, независности и територијалне целокупности Савезне Републике Југославије, од 24. марта

1999. до 26. јуна 1999. године.

Члан 7

Лицу из члана 5. овог закона признаје се статус борца и разврстава се, према времену и територији укупног војног ангажовања, у следеће категорије:

1) борац прве категорије је борац са ангажовањем преко 200 дана, борац из члана 5. тачка 7) овог закона са ангажовањем најмање 60 дана на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија и борац коме је признато својство ратног војног инвалида без обзира на дужину његовог ангажовања;

2) борац друге категорије је борац са ангажовањем од 46 до 200 дана;

3) борац треће категорије је борац са ангажовањем до 45 дана.

Као време ангажовања у смислу става 1. овог члана сматра се и време које је борац провео на стационарном лечењу, као и време које је борац провео у заробљеништву у које је доспео под околностима из члана 5. овог закона.

Влада донела уредбу о „Борачкој споменици“

ПОСЕБНО НАЦИОНАЛНО ПРИЗНАЊЕ

Влада Србије донела је уредбу о „Борачкој споменици“, посебном националном признању које се додељује лицима која су стекла статус борца по Закону о правима бораца, војних инвалида, цивилних инвалида рата и чланова њихових породица.

У одлуци објављеној у *Службеном гласнику*, коју је потписала председница Владе Ана Брнабић, борац или ратни војни инвалид, коме је коначним решењем надлежног органа у Републици Србији признато својство борца или ратног војног инвалида, и пали борац постхумно, на основу погибије или нестанка, остварују права по Закону на „Борачку споменицу“.

Ова уредба ступа на снагу 7. априла.

Споменица се може доделити поводом обележавања државних празника и историјских догађаја значајних за обележавање ослободилачких ратова Републике Србије, а додељује је министар надлежан за послове борачко-инвалидске заштите или лице које он овласти.

Борачку споменицу у свим њеним елементима израђује Народна банка Србије, Завод за израду новчаница и кованог новца Топчидер, а састоји се од медаље, траке, врпце, уверења о признању и кутије.

ДОКУМЕНТА ЗА ДОБИЈАЊЕ СТАТУС БОРЦА

Захтев за признавање статуса борца (узети у општини - одсек за борачку и инвалидску заштиту). попутни захтев и приложити:

1. Уверење о држављанству Републике Србије (извадити у општини - бесплатно).

2. Лична карта (фотокопија оверена код нотара - бесплатно).

3. Уверење Министарства одбране Републике Србије о ангажовању у оружаним снагама (фотокопија оверена код нотара - бесплатно).

Поступак: припремити документа под бр.1, 2 и 3.

1 Уколико имате решење војне поште о учешћу у рату или извод из радног стажа 12/24, можете приложити уместо уверења МО РС (види чл 5,7,141,142. Закона о правима бораца..).

2) Документа под бр.2 и 3 ископирајте у 2 (два) примерка и оверите код нотара.

3) у управној згради општине - матичар извадити уверење о држављанству, узети и попутни захтев и са осталим документима предати на шалтер **одсек за борачку и инвалидску заштиту**

Напомена - Након одређеног времена око 10-так дана на кућну адресу добија се **решење о признавању статуса борца одређене категорије**, а касније после неколико месеци треба отићи у одсек ради преузимања **борачке легитимације**.

Члан 134

Поступак за утврђивање статуса борца и разврставање бораца у категорије и за остваривање права по овом закону покреће се по захтеву странке.

Члан 141

Статус борца из чл. 5, 6. и 7. овог закона утврђује се на основу оригиналних писмених доказа из времена учешћа у рату, односно оружаним акцијама предузетим за време мира, као и на основу писмених података којима располаже надлежни орган Републике Србије о дужини ангажовања борца у оружаним снагама. Наведени подаци морају садржати податке о датуму почетка и датуму престанка војног ангажовања борца.(чл.6 се односи на добровољце и странце..)

Члан 142

Статус борца из члана 5. тачка 3) овог закона, коме је коначним решењем надлежног органа у Републици Србији време проведено у рату, односно оружаним акцијама предузетим у миру, признато у посебан стаж осигурања по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, утврђује се на основу тог решења.

Свети Лука дуже од једног века „чува“ Речну флотилу

ЗАСТАВА СЛОБОДЕ НА „БОДРОГУ“

Указом краља Александра Карађорђевића Свети апостол и јеванђелиста Лука одређен је за заштитника Речне флотиле Краљевске морнарице. Први пут је прослављен 1922. године у Новом Саду, у знак сећања на 31. октобар 1918. када се српска тробојка победнички завијорила на заробљеном аустроугарском броду „Бодрог“, током борби за ослобођење Београда. Речна флотила Копнене војске званично га обележава од 2017. године, по угледу на прославе пуковских слава српске војске.

Данас РРФ представља респективну снагу на нашим рекама

Приликом операција за ослобођење Београда у Првом светском рату српска војска сукобила се са окупационим речним снагама Дунавске флотиле, које су тада биле у дефанзиви и настојале да пруже подршку евакуацији аустроугарске и немачке војске на леву обалу Дунава.

Аустроугарска флотила је на крају рата располагала речним снагама јачине два дивизиона монитора, са укупно осам бродова и дивизиона од осам патролних чамаца, са десетином пописних речних бродова и реморкера, који су представљали значајну силу у борби против савезничке тешке артиљерије.

Посебан задатак пружања ватрене подршке снагама у повлачењу из Београда додељен је речном монитору „Бодрог“. У обезбеђивању евакуације окупаторских трупа 31. октобра 1918. године аустроугарски брод налазио се у рејону Крњаче, на левој обале Дунава, насукан на 1.163 пловном километру. Услед пада водостаја реке и снажних дејстава бродске артиљерије, кобилица је толико била утонула у блато да се брод није могао ослободити ни тегљењем најјачих реморкера који су му упућени у помоћ. Када је брдска батерија Моравског артиљеријског пука прецизним погоцима потопила реморкере, а куршуми Прве моравске бригаде почели да одзвањају по палуби „Бодрога“, посади монитора било је јасно даје српска пешадија на мање од сто метара, те је у паници напустила брод.

Ратни брод, са чијих топова су испале ратни први артиљеријски хици на престоницу Краљевине Србије и којима је отпочео Пр-

Савремени бродови РРФ у Новом Саду

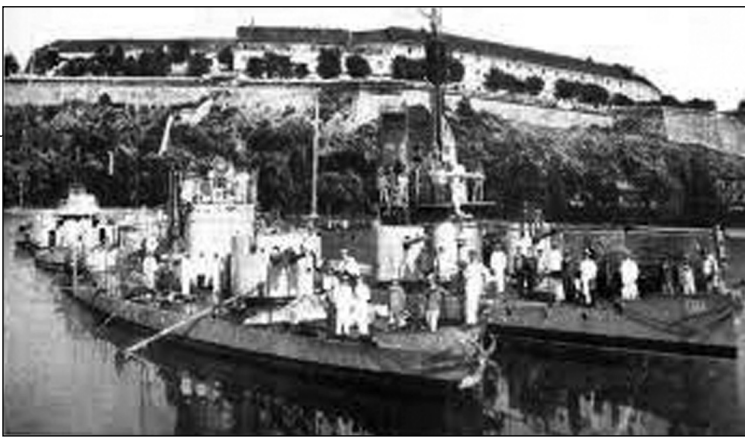
ви светски рат, заробили су српски војници. Постао је плен бранилаца слободарског Београда, а на јарболу, уместо заставе пораженог аустроугарског царства, завијорила се победничка српска тробојка. Указом краља Александра Карађорђевића, а у знак сећања на тај догађај 31. октобра 1921. Свети апостол и јеванђелиста Лука одређен је за славу Речне флотиле и заштитника читаве морнарице новоствореног краљевства.

Лучиндан у Речној флотили

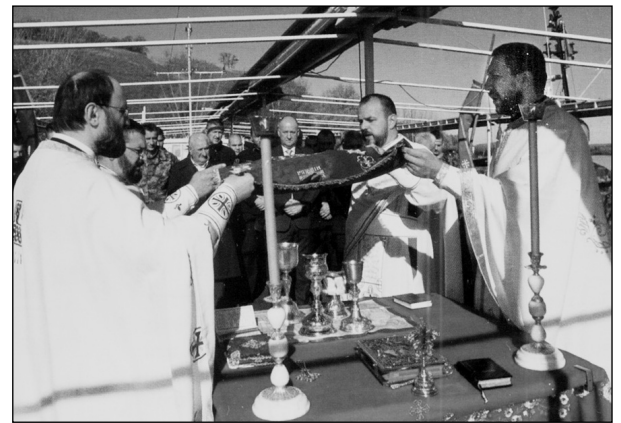
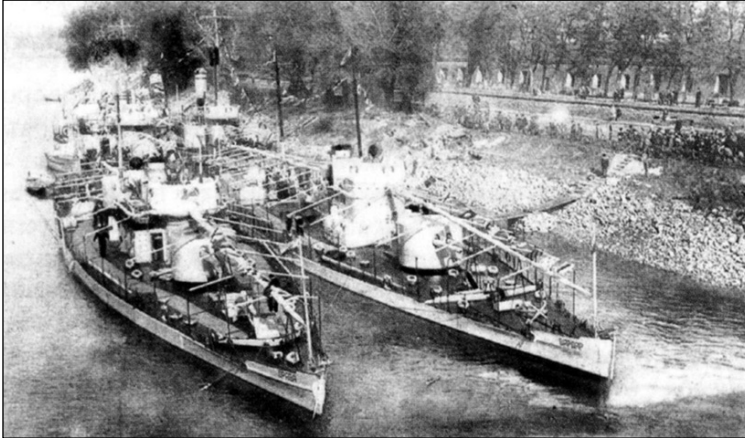
Речна флотила први пут је прославила свог свеца заштитника 31. октобра 1922. у Новом Саду. Светковина је одржана на дунавској обали испод Петроварадинске

тврђаве, у свечаној сали и на ратним бродовима, уз присуство команданта Прве армијске области ђенерала Љубомира Милића, представника новосадских власти, јавних установа и предузећа из Новог Сада и Петроварадина.

Ратни бродови су за празник базирани низводно од Моста краљевића Томислава, и били у везу уз два пловна шлепа на петроварадинској страни Дунава, на којима је тим поводом била постављена дрвена сала. Унутрашњост сале била је свечано украшена националним заставама, цвећем и зеленилом, док је средишњи део красила уметничка фонтана. Слава је отпочињала резањем славског колача, по православној обичају, уз присуство римокатоличког свештеника, војних званични-

Морнари РРФ испред Петроварадина

Са једне од слава Речне ратне флотиле

Речни бродови у Земуну

на Дунаву или Сави, за које је то било велика част и догађај који се дуго памтио.

Други обичај представљао је посебну част дату почасној чети, састављеној од најбољих морнара Речне флотиле, да на дан славе преузму стражу од Краљеве гарде и стражаре код Двора. Дан пред славу Морнарице чета морнара допловила би монитором из базе Речне флотиле из Новог Сада у Београд и упловила на вез код моста Краља Александра. Тачно у подне 31. октобра чета морнара домарширала би са пристаништа до Двора на Теразијама и преузела стражу. У тадашњој штампи остало је забележено: Читав дан би на свим стражарама стражарили млади морнари, којима се дивило на хиљаде пролазника, нарочито омладине.

Обнављање традиције

У сећање на прву прославу славе јединице, након седам деценија, припадници Речне флотиле 31. октобра 2012. године обновили су традицију прослављања Светог Луке у Другом речном одреду на сидришту „Ушће“ у Београду. Окупљени уз славску свећу, колач и кољиво, после седамдесет и две године, на деведесету годишњицу, прослављен је Лучиндан. У славу и част светитеља заштитника Речне флотиле и Морнарице, из периода између два светска рата, у духу бродарских традиција Војске Србије, запловила је и ревијална регата чамаца на весла симболичног назива „Свети Лука“, како би подсетила присутне на период прослављања свеца заштитника јединице.

Успостављањем верске службе у Војсци Србије 2013. године у потпуности су испуњени формални услови за остваривање верских права свих припадника војске. Уређењем верске делатности од 2017. године Свети Лука постаје и званична слава јединице, а бродовима Речне флотиле, према Правилу бродске службе од ове године, одређено је да у славу и част вију заставу свеца заштитника јединице на главном јарболу на дан прослављања славе.

Светог Луку припадници Речне флотиле по правилу празнују у новосадској касарни „Александар Берих“ али неретко се то догађа и у теренским условима, као што је било током здружене вежбе „Маневри 2022“. На командном броду „Козара“, који је током извођења вежбе базирао у рејону Бегеча, одржан је главни део светковине, коме је претходила литургија у Цркви Светог апостола и јеванђелисте Луке у Бегечу, којој су присуствовали и мештани насеља, који Лучиндан прослављају као своју сеоску славу.

Драган Спасојевић
Извор: Одбрана

Посада испред брода „Јадар“

ка, представника градских власти, значајних гостију и мештана Петроварадина и Новог Сада. За време богослужења и сећења колача појало је Новосадско певачко друштво.

На десету годишњицу од ослобођења Србије у Првом светском рату, 1928. године, свечана прослава славе Светог Луке одржана је у Новом Саду, уз присуство команданта Морнарице вицеадмирала Драгутина Прице, док је домаћин свечаности била Речна флотила са капетаном бојног брода Евгеном Малинарићем на челу. Према утврђеном програму прославе одслужена је свечана служба, а колач су секли командант Речне флотиле и по један подофицир и морнар са православним свештеником. Након тога командант Речне флотиле узео је реч и одржао пригодан говор у којем је морнарима говорио о значају славе. На крају обраћања прочитан је телеграм упућен од краља:

Вама и Господи официцима, подофици-

рима, капларима и редовима, срдечно честитам Славу и шаљем својој драгој Морнарици поздрав. Живели!

Александар.

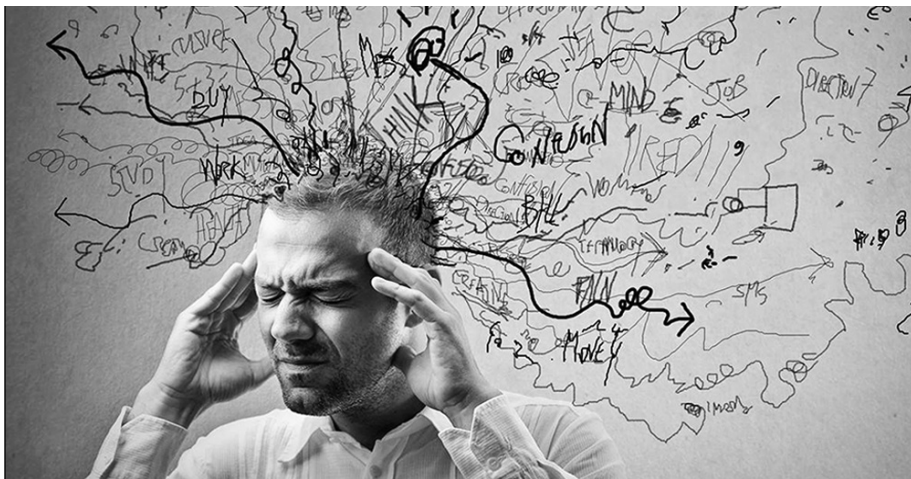
Након тога су присутни поздравили краља и краљицу са Живели. По интонирању химне, према бродском протоколу, са бродова је вршена почасна паљба уз испаливање 21 топовског плотуна. Све време свечаности изнад свечане сале летео је аероплан и бацао цвеће на присутне.

Од раних тридесетих година у Речној флотили усталила су се два обичаја поводом прославе Светог Луке. Команда би одредила групу бродова састављену од речних монитора и патролних чамаца и упутила их у одређену луку у коју би упловили уочи празника, где би прославили Лучиндан са мештанима. Командант пловног састава био је домаћин славе и заједно са месним протом, посадом и народом резао је славски колач, јер је обичај био да се сваке године бира друго место на пловном путу. Обично је то било неко мање место

Покушаји организма да се прилагоди на неке ситуације манифестује се психичком и телесном патњом

ПРЕПОЗНАЈТЕ СВЕ СИМТОМЕ СТРЕСА

Ово стање потврђују студије, повећава ризик од дијабетеса, болести срца, можданог удара...

Стрес, кажу стручњаци, производи чак и промене на мозгу

Студија објављена у часопису Америчког удружења за срце показала је да средовечна популација која се претерано брине, односно свакодневно је под стресом, има повећан ризик од срчаних обољења, можданог удара и дијабетеса типа 2.

Стрес је неизбежан и зато је најбитније питање како се са њим носити. Неко га лакше, неко теже подноси и свако на њега реагује на различит начин. Неумерен унос често нездраве хране, непроспаване ноћи, слабљење имунолошког система, чаша која се увек види као полупразна, само су неке од последица стреса. Он може снажно да утиче на ментално и физичко здравље и да ствара проблеме који се не очекују.

Пре него што укажемо на типичне симптоме стреса битно је нагласити како се ово стање дефинише. Јер, ако га успешно препознајете лакше ћете да се изборите са њим. Медицинска дефиниција наглашава да је стрес природна појава која се догађа при покушају организма да се прилагоди некој животной невољи, животном изазову, догађају или ситуацији. У том смислу, стрес је свака неприлагођена, лоша реакција организма која настаје као резултат покушаја прилагођавања организма на неки изненадни, непријатни утицај, а манифестује се психичком и телесном патњом.

Ево које су најтипичније:

Промене у апетиту

Премало хране или стално посезање за допунном порцијом је сигуран знак стреса. Када имате осећај да је желудац као „кликер“ и да мало хране ствара осећај да сте се прејели, поуздано је лош знак. Друга крајност је да се у храни проналази утеха, често у нездравим и пресланим грицкалицама.

Нервоза

Свако вам лако „стане на жуљ“ размислите да ли се иза овог проблема крије ваш „кратак фитиљ“ који је потпалио стрес. Психијатри упозоравају да је ово један од првих знакова стреса. Може доћи и до наглих промена расположења, од великог одушевљења до скоро преко ноћи апсолутне незаинтересованости за нешто.

Проблеми са срцем

Сваки доктор ће вам рећи да је један од могућих окидача за висок крви притисак стрес. Он повишује и ниво масноћа у крви и чини срце све рањивијим. Психијатри упућују да у неким ситуацијама када је стрес посебно јак, људи чак мисле да имају срчани удар. Ово је само један од разлога зашто је битно да држите под контролом стрес и да га сведете на најмању могућу меру.

Тензиона главобоља

Тензиона главобоља је најчешћи

тип главобоље. Бол се углавном јавља у виду константног притиска или стезања, најчешће захвата читаву главу, може почети од врата или од чела. Многи описују ово стање као да на глави имају капу или траку која их јако стеже. Стрес, недостатак сна и прескакање obroка чести су узроци ове главобоље.

Акне

Као што се задовољство испољава на лицу, па кажемо за некога да сија, тако и бриге шесто изазивају недаће с кожом у виду акни. Познато је да хормони утичу на појаву акни, а нарочито хормон стреса – кортизол.

Потешкоће са спавањем

После напорног и веома стресног дана многим је веома тешко да се опусте и спавају. Ова ситуација некада резултира хроничним умором, који је честа последица стреса. Стручњаци упозоравају да је мозгу неопходан сан како би се регенерирао. Неквалитетан сан може условити смањен ниво концентрације, довести до грешака које могу повећати ниво стреса. Психолози саветују да покушате да се будите сваког дана у исто време. Уколико дремате по подне или идете на спавање касније него иначе, можете нарушити унутрашњи сат и пореметити нормалан ритам сна.

Проблеми с пажњом

Мисли вам стално лутају, ништа не завршавате на време и како би требало, само су неки од разлога да се преиспитате. Доктори кажу да од људи који су под стресом често чују реченицу: „Ништа ми више не држи пажњу“. Уколико приметите да не можете јасно да устремите мисли у једном правцу, размислите колико сте у стању да контролишете стрес

Мучнина

Стрес утиче снажно на кардиоваскуларни систем, али и на стомак. Мучнина је један од најчешћих симптома. Уобичајене последице стреса, када је реч о систему за варење су грчеви и проблеми с пробавом.

Дијареја и опстипација

Уколико под стресом уносите превише хране, неминовно је да ћете оптеретити црева, која у таквим ситуацијама некада раде убрзано или успорено. На основу података Америчког института за стрес повишени ниво неких хормона имају снажан утицај на овај процес. Када је организам под стресом, крв јаче пумпа у виталне органе као што су срце, мозак, плућа. Најчешће гастроинтестинално обољење у клиничкој пракси је синдром иритабилног колона или „нервозна црева“. Сматра се да је стресан начин живота окидач за ову болест која се испољава болом у стомаку и поремећајем столице, којима се не може наћи органски узрок.

Извор: *Новости*

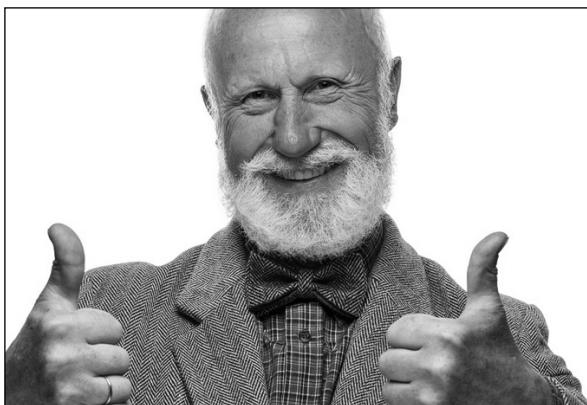
Шта је доктор Сигеаки
Хинохари саветовао за
дуговечност

ДО СТОТЕ БЕЗ СТРОГОГ РЕЖИМА

Јапански лекар имао је
само једну рутину, мало
маслиновог уља сваки
дан

Велика дисциплина у животним навикама везана за здраву исхрану, физичку активност, избегавање порока као што су цигарете и алкохол, можда ипак не води до дуговечности. Бар, судећи према јапанском лекару др Сигеакију Хинохарију, који је доживео 105 година, а како је сам писао, његов дуг животни век није био повезан са строгим режимом исхране или вежбањем, нити неким посебним навикама.

Овај бивши председник Међународног универзитета Свети Лука у Токију, познат је као аутор књиге „Живети дуго, живети добро“ и веома занимљивим саветима за дуговечност.

Циљ је управо доживети стоту

- Најбоље је не замарати тело са превише правила, као што је придржавање строгог времена за ручак или спавање, на пример - рекао је др Хинохара у једном интервјуу за „Јапан тајмс“.

Ипак, постојала је барем једна рутина које се заиста држао: др Хинохара би сваки дан за доручак попио кафу, чашу млека и мало сока од поморанџе са кашиком маслиновог уља.

- Маслиново уље је одлично за артерије и одржава моју кожу здравом - рекао је за један јапански лист.

Његов ручак се састојао од млека и неколико колачића, а често уопште не би ни ручао, јер је био презаузет да би јео. Вечера је обично била саставље-

на од поврћа, мало рибе и пиринча, односно два пута недељно по 100 грама немасног меса, рекао је др Хинохара новинарима.

Овај лекар је веровао да је одржавање телесне тежине под контролом кључно за дуг живот и добро здравље.

- Сви људи који дуго живе, без обзира на националност, расу или пол, имају једну заједничку ствар: нико нема прекомерну тежину - истакао је он.

Иако се чинило да др Хинохара није пуно јео, рекао је да никад није гладовао, јер је био усредсређен на свој посао, што је такође могло да буде тајна његове дуговечности.

-Нема потребе да се икада пензионисете, али ако морате, то би требало да буде много после 65. године - нагласио је.

Др Хинохара је додао да човек у животу најпре ради за своју породицу и за постизање својих циљева, што траје све до 60. године. Он је после своје 65. године радио 18 сати дневно, и то седам дана недељно, најчешће као волонтер и „волео је сваки тај минут који је провео радећи“, изјавио је у једном интервјуу.

Волонтирао је до последњих неколико месеци пре смрти. Умро је у 105. години 18. јула 2017. године.

Како побољшати слух

ТЕХНОЛОШКИ БУМ

Један од најчешћих здравствених проблема у свету, који веома лако може да се реши, јесте оштећење слуха. Статистике указују да једна од шест одраслих особа има оштећен слух. Тестирања су потврдила да две трећине одраслог становништва наше планете изнад од 70 година живота има оштећење слуха. Тај проблем повећава ризик од настанка деменције и депресије, због друштвене изолације услед смањења когнитивне функције.

Оштећење слуха утиче на квалитет живота много више него што се сматра.

Управо из поменутих разлога, у ото-аудиолошким центрима ZONEX свакој особи и сваком решењу приступа се индивидуално и темељно. Нема изговора за одлагање решења, односно коришћења слушних апарата. Захваљујући високој технологији, ови слушни апарати су веома поуздани. Они не само да појачавају

звук, већ филтрирају звуке и издвајају говор од околне буке. Веома дискретни „помоћници“ опремљени су сензорима и вештачком интелигенцијом која омогућавају разумевање говора у сваком окружењу, чист и јасан звук.

Ото-аудиолошки центар Zonex присутан је на нашем тржишту 25 година. У својим специјализованим центрима у Београду и Новом Саду врши дистрибуцију слушних апарата реномираног светског произвођача који у својој палети производа има одговарајуће решење за сваку особу којој је слух оштећен. Осим производа врхунске технологије, ови центри пружају стручне и свеобухватне услуге особама које користе

слушне апарате, као и консултантске и услуге овлашћеног сервиса, затим додатну опрему, батерије за слушне апарате и индивидуалне шкољке за слушне уређаје.

Своје производе и услуге Zonex пружа уз налог војног и цивилног осигурања.

Адресе ото-аудиолошких центара Zonex:

Београд, ул. Сазонова 18а, Врачар тел. 011 3443 081

Нови Београд, ул. Булевар Црвене армије 11в Насеље Белвил (зграда „Лала“) тел. 011 77 09 099

Нови Сад, ул. Булевар ослобођења 111 тел. 021 66 22 757

NAJBOLJE Rešenje za Vaš Sluh

- BESPLATNA provera sluha
- BESPLATNA proba slušnih aparata
- BESPLATNA nabavka aparata preko civilnog osiguranja
- BESPLATNA nabavka aparata preko vojnog osiguranja
- KUPOVINA na 12 mesečnih rata
- POPUST za gotovinsko PLAĆANJE
- ORIGINALNI američki proizvod vrhunskog KVALITETA

SLUŠNI APARATI

Beograd, Sazonova 18a
Tel:011/2435-924

Novi Beograd, Bulevar Crvene armije 11v
Tel:011/77-09-099

Novi Sad, Bulevar Oslobođenja 111
Tel: 021/66-22-757

www.slusniaparatzonex.rs
info@slusniaparatzonex.rs

Остваривање права на погребне трошкове код Фонда за социјално осигурање војних пензионера

ЗАХТЕВ за накнаду погребних трошкова

II. ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА

.....
(презиме, име родитеља и име подносиоца захтева и ЈМБГ)

.....
(улица и број, место пребивалишта, поштански број и општина и контакт телефон)

III. ПОДАЦИ О УМРЛОМ ЧЛАНУ ПОРОДИЦЕ ВОЈНОГ ОСИГУРАНИКА

.....
презиме, име родитеља и име

.....
датум смрти

Право на погребне трошкове остварује се на основу чл. 227. став 1- 4 Закона о Војсци Југославије у којем је прописано да у случају смрти члана уже породице војног осигураника, који је војни осигураник (није имао своју пензију), право на накнаду погребних трошкова припада војном осигуранику, члановима породице војног осигураника и сваком ко сахрани војног осигураника.

I. ДОКАЗИ ПОТРЕБНИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА (заокружити приложене доказе)

1 Извод из матичне књиге умрлих (оригинал или оверена фотокопија)

2 Оригинал рачуни, издати на име подносиоца захтева

3 Здравствена књижица умрлог члана породице војног осигураника уколико није враћена надлежном органу МО и ВС, или уколико је здравствена књижица врћена својеручно написана и потписана изјава у којој ће бити наведен датум, место и организациони део МО и ВС коме је књижица враћена.

4 Уколико треће лице подноси захтев у име лица које остварује право на накнаду погребних трошкова, оверено пуномоћје је код надлежног органа за оверу, у којем ће бити наведен ЈМБГ овлашћеног лица и сагласност да се уплата изврши на рачун овлашћеног лица који има отворен код овлашћених банака на територији Р. Србије.

5 Фотокопија картице текућег рачуна (обе стране картице) подносиоца захтева или овлашћеног лица са уписаним именом, презименом и бројем партије текућег рачуна, или потврда банке са горе наведеним подацима.

Уплату извршити на текући рачун број.....

отворен на

име.....

ЈМБГ.....

у банци.....

Сагласан сам да податке о личности, садржане у захтеву, утврђене на основу идентификационе јавне исправе, као и у другим приватним или јавним исправама које уз захтев предајем, Фонд за социјално осигурање војних осигураника може обрађивати у складу са Законом о заштити података о личности и задржати их у предатим исправама у списима предмета.

У..... дана.....

године.....

.....
потпис подносиоца захтева

Остваривање права на посмртну помоћ код Фонда за социјално осигурање војних пензионера

ЗАХТЕВ за остваривање права на посмртну помоћ

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА

.....
_(презиме, име родитеља и име подносиоца захтева и ЈМБГ)

.....
(улица и број, место пребивалишта, поштански број и општина)и контакт тлефон)

Право на посмртну помоћ остварује се на основу члана 227. став 4. и став 5. Закона о Војсци Југославије, у којем је прописано да у случају смрти војног осигураника, члановима његове породице, и то брачном другу а осталим члановима (уколико их је покојник до тренутка смрти издржавао), припада посмртна помоћ у висини двоструког износа пензије која му је припадала за последњи месец пре његове смрти.

ДОКАЗИ ПОТРЕБНИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА (заокружити приложене доказе)

1- Извод из матичне књиге умрлих (оригинал или оверена фотокопија).

2 -Извод из матичне књиге венчаних са датумом издавања не старијим од шест месеци (оригинал или оверена фотокопија) ако право остварује брачни друг.

У случају да право остварују дуги чланови породичног домаћинства, потребно је да доставе доказ да су издржаван лица (до 26 година живота достављају потврду да су на школовању, а преко 26 година живота одлуку суда којом је изречена мера лишавања пословне способности, и решење Центра за социјални рад)

3 -Потврда о висини пензије (пензиони чек или потврда из РФПИО) за последњи месец пре смрти.

4 -Изјава два сведока о издржаваним лицима у којој ће бити наведена сва лица које је умрли војни осигураник издржавао до свој смрти, са ЈМБГ тих лица, или уколико је брачни друг корисник цивилног здравственог осигурања. У Изјави теба да стоји да су се међусобно издржавали и ниједно друго лице. (оверена код органа надлежног за оверу).

5 -Здравствена књижица умрлог војног осигураника уколико није враћена надлежном органу МО и ВС, или уколико је здравствена књижица врћена, својеручно написану и потписану изјаву у којој ће бити наведено датум, место и организациони део МО и ВС коме је књижица враћена.

6 -Уколико треће лице подноси захтев у име лица које остварује право на посмртну помоћ, оверено Пуномоћје код надлежног органа за оверу, у којем ће бити наведен ЈМБГ овлашћеног лица и сагласност да се уплата изврши на рачун овлашћеног лица који има отворен код овлашћених банака на територији Р. Србије.

7 -Фотокопија картице текућег рачуна (обе стране картице) подносиоца захтева или овлашћеног лица са уписаним именом, презименом и бројем партије текућег рачуна, или потврда банке са горе наведеним подацима.

Уплату извршити на текући рачун

број.....

отворен на

име.....

ЈМБГ.....

у банци.....

Сагласан сам да податке о личности, садржане у захтеву, утврђене на основу идентификационе јавне исправе, као и у другим приватним или јавним исправама које уз захтев предајем, Фонд за социјално осигурање војних осигураника може обрађивати у складу са Законом о заштити података о личности и задржати их у предатим исправама у списима предмета.

У..... дана.....

године.....

.....потпис подносиоца захтева

Остваривање права на погребне трошкове код Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије

Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије, на основу члана 1246 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, исплаћује сходно трошковима сахране корисника пензије, погребне трошкове у висини износа те накнаде на дан смрти корисника.

Лице које је сносило трошкове сахране дужно је да Фонду достави и број рачуна, ради исплате накнаде погребних трошкова. Уколико је корисник пензије сахрањен преко Агенције надлежне за сахрану трошкови сахране се исплаћују Агенцији која је организовала сахрану. Висина накнаде погребних трошкова се утврђује у истом проценту као и пензија.

Документа потребна за исплату накнаде погребних трошкова

- Рачун о трошковима сахране у оригиналу, који гласи на лице које је сносило трошкове,
- Оригинал или фотокопији фискалног исчека или изјава издавања рачуна да нема обавезу евидентирања промене преко фискалне касе;
- Доказ којим се потврђује идентитет (лична карта на увид или уверење о пребива лишту),
- Извод из матичне књиге умрлих у оригиналу или фотокопији;
- Извештај кориснику, односно чек од пензије умрлог корисника, уколико га подносилац захтева поседује,
- Копија картице текућег рачуна подносиоца захтева са уписаним именом, презименом и бројем текућег рачуна,
- Изјаву о давању сагласности за исплату погребних трошкова,
- Изјава лица по чијем су захтеву пружене погребне услуге о сагласности да се исплата изврши правном пицу са којим Фонд има закључен уговор о пословној сарадњи у пуном износу припадајућим по Закону.

Прилог: Захтев који се подноси:

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ ФИЛИЈАЛА _____ ОРГАНИЗАЦИОНА ЈЕДИНИЦА НАДЛЕЖНА ЗА ПОСЛОВЕ ИСПЛАТЕ	ЈМБГ / ЛБ _____ (попуњава овлашћени радник Фонда)
--	--

ЗАХТЕВ ЗА ИСПЛАТУ НАКНАДЕ ПОГРЕБНИХ ТРОШКОВА

I ПОДАЦИ О УМРЛОМ КОРИСНИКУ ПЕНЗИЈЕ	
1. ПРЕЗИМЕ, ИМЕ РОДИТЕЉА И ИМЕ	
2. а. ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА (ИЗ ЛИЧНЕ КАРТЕ УМРЛОГ)	
б. ЛИЧНИ БРОЈ ОСИГУРАНИКА	
3. ДАТУМ СМРТИ	
II ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ЗАХТЕВА	
Подносилац захтева је физичко или правно лице, односно установа социјалне заштите, орган државне управе или организација која је сносила трошкове сахране	
1. ПРЕЗИМЕ, ИМЕ РОДИТЕЉА И ИМЕ ФИЗИЧКОГ ЛИЦА ИЛИ НАЗИВ ПРАВНОГ ЛИЦА	
2. ЈЕДИНСТВЕНИ МАТИЧНИ БРОЈ ГРАЂАНА ФИЗИЧКОГ ЛИЦА ИЛИ МАТИЧНИ БРОЈ ПРАВНОГ ЛИЦА	
3. а. МЕСТО ПРЕБИВАЛИШТА И ОПШТИНА ФИЗИЧКОГ ЛИЦА (АДРЕСА ИЗ ВАЖЕЋЕ ЛИЧНЕ КАРТЕ) (ЗА ПРИВРЕМЕННО РАСЕЉЕНА ЛИЦА СА ПОДРУЧЈА КИМ АДРЕСА ИЗ ЗЕЛЕНОГ КАРТОНА ИЛИ ПОТВРДЕ МУП) (ЗА СТРАНЦЕ АДРЕСА ИЗ ПОТВРДЕ О БОРАВИШТУ) ИЛИ СЕДИШТЕ ПРАВНОГ ЛИЦА	_____ (УЛИЦА И БРОЈ) _____ (МЕСТО ПРЕБИВАЛИШТА) _____ (ПОШТАНСКИ БРОЈ И ОПШТИНА)
4. БРОЈ РАЧУНА ФИЗИЧКОГ ЛИЦА, ОДНОСНО УСТАНОВЕ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ, ОРГАНА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ ИЛИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	_____ _____ НАЗИВ БАНКЕ _____
5. КОНТАКТ ТЕЛЕФОН	
III Исплату накнаде погребних трошкова извршити подносиоцу захтева на:	
текући рачун физичког лица или рачун правног лица које је сносило трошкове сахране	☐
рачун правног лица на основу захтева за рефундацију погребних трошкова	☐
рачун установе социјалне заштите, органа државне управе или организације	☐
По одредбама Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", број 18/16) Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање може да врши увид, прибавља и обрађује личне податке о чињеницама о којима се води службена евиденција када је то неопходно за одлучивање, осим ако странка изричито изјави да ће те податке прибавити сама.	
IV ЗА СЛЕПЕ И СЛАБОВИДЕ ОСОБЕ	
Да ли је потребно да писмено Фонда (обавештење, позив, закључак, решење и др.), које ће Вам Фонд доставити, буде штампано и на Брајевом писму?	☐ ДА ☐ НЕ

Сагласан сам да податке садржане у писмену Фонда (обавештењу, позиву, закључку, решењу и др.) ради њиховог штампања на Брајевом писму, Фонд достави лицима са којима има закључен уговор о штампању писмена Фонда на Брајевом писму.

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије Београд,
Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА
Љубомир Драгањац

Насловна
страна:

Звонимир
Пешић

Година XXI. Број 230 МАРТ 2023

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Др Часлав Антић мр Александар
Симоновски, мр Милан Шумоња,
Будимир М. Попадић, Душан Старчевић,
Влада Ристић

ДОПИСНИЦИ

Предраг Добић (Сремска Митровица),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Јован Симић (Краљево), Зоран Јашовић
(Ниш)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Будимир М. Попадић М. Чуљић, дописници
и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

Лист излази месечно.
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com
Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

ЦИП –
Каталогизација у
публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ИССН
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи закљученог са УВПС, адвокати:

*Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ, из Београда, ул. Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“), тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;
За потребе војних пензионера обављаће следеће правне послове: даваће бесплатне правне савете и пружаће све остале адвокатске услуге уз накнаду по важећој адвокатској тарифи умањеној за 30 одсто (адвокат Ивана Јовановић).

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахрањивања преко Удружења војних пензионера Србије требало би да знате да услуге могу користити чланови УВПС, чланови њихових породица, као и сви остали војни осигуранци.

Преко Удружења могу се добити комплетне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за сахрану или кремацију,
 - упис у матичну књигу умрлих,
 - спроводница за пренос покојника,
 - штампање посмртних плаката,
 - продаја погребне опреме,
 - превоз покојника,
 - организација војних почаста,
 - помоћ око сређивања докумената пре и после сахране ради регулисања права чланова породице после смрти војног осигураника,
 - Умањење укупних трошкова за висуину рефундације
 - бесплатан долазак у стан породице преминулог ради договора.
- Све додатне информације могу се добити у месним и општинским организацијама УВПС, или директно на тел. 064/1660-423 и 011/3181-812.

ЗАКАЗИВАЊЕ ПОЧАСТИ ЗА САХРАНЕ

У београдском гарнизону заказивање почасне јединице ради одавања почести преминулим старешинама може се обавити путем следећих телефона:
у радно време: 011/300-5200
у ванрадно време: 011/206-4569

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

*С љовијеном кичмом
лакше се усјиње.*

*У лажљивим временима
све су
лажљивије и временске
пројинозе.*

*Ко ли нам ја шако шесно
скроји нано,
нано ли му њејову.*

*Мушнo за нама, мушнo
ћред нама,
Душу дало за ловце у
мушнoм.*

*Пошћo су обешћастћили
ћрошћoстћ и
садашћoстћ, на реду је
будућћoстћ.*

Бранко Н. Радичевић

TANJA dent

Стоматолошка ординација
„ТАЊА ДЕНТ“

Телефон: +381 63 214 800
Михаила Булгакова 50а, Београд
е-маил:
dr.tanjavukmirovic@yahoo.com

Пружа све врсте стоматолошких услуга војним пензионерима и члановима њихове породице, са 10% попушта.
Такође се нуди и могућност одложеног плаћања на више рата.

Др Тања Вукмировић
специјалиста опште стоматологије

Прегледе можете заказати на:
063/214-800 / 061/252-8686

Радно време од 12 до 20 х